

DISCIPLINA
CORECTIVĂ ÎN
BISERICA LUI
HRISTOS

JOHN OWEN

Disciplina corectivă în Biserica lui Hristos

DISCIPLINA
CORECTIVĂ ÎN
BISERICA LUI
HRISTOS

JOHN OWEN

DISCIPLINA CORECTIVĂ ÎN BISERICA LUI HRISTOS

John Owen

© 2019 Asociația MAGNA GRATIA. Toate drepturile rezervate. Nici o parte a acestei publicații nu poate fi reprodusă, stocată sau transmisă în orice formă și prin orice mijloace – electronice – mecanice, prin fotocopiere, microfilmare, înregistrare sau alt fel – cu excepția unor citate scurte în recenzii, fără permisiunea prealabilă a deținătorului drepturilor de autor.

Lucrarea **Disciplina Corectivă în Biserica lui Hristos** a fost publicată în versiunea originală în 1689, în cartea *The True Nature of a Gospel Church and Its Government, the Second Part (Adevărata Natură și Conducerea Bisericii Evanghelice, Partea a Doua)*, fiind capitolul 10 al acesteia, intitulat „Of Excommunication” (*Despre Excomunicare*). Tradusă după versiunea în limba engleză realizată de Chapel Library.

Tradus și publicat în limba română cu permisiune. Asociația MAGNA GRATIA nu susține în mod necesar toate punctele de vedere ale autorilor pe care îi traduce și/sau publică.

Traducerea, corectura, editarea, design și tehnoredactare: Asociația MAGNA GRATIA.

Dacă nu este precizat altfel în text, citatele biblice sunt preluate din Biblia Cornilescu, ediția revizuită. Drepturi de autor British and Foreign Bible Society (BFBS) și Societatea Biblică Interconfesională din România (SBR) 1924, 2016. Folosit cu permisiune.

RESPECTAȚI DREPTURILE DE AUTOR!

Este interzis în mod expres:

- imprimarea a mai mult de 3 ex. pentru uz personal, a mai mult de 10 ex. din maxim 5 publicații diferite pentru prieteni și rude;
- imprimarea profesională (la tipografie, indiferent dacă produsul este comercializat sau nu);
- stocarea fișierelor oricărei cărți pe bloguri, pagini de internet, portaluri sau transmiterea pe cale electronică, altfel decât a link-urilor către website-ul MAGNA GRATIA.
- copierea și republicarea a peste 250 de semne/publicație pe alte portaluri, pagini de internet, bloguri, în publicații tipărite sau în predici, prezentări, conferințe etc.

Citiți politica integrală de copyright la adresa: magnagratia.org/copyright.html

Asociația MAGNA GRATIA

Str. Liliacului nr.26,

Dascălu-Ilfov 077075

Email: contact@magnagratia.org

Internet: www.magnagratia.org

CUPRINS

Introducere 7

Capitolul 1. Excomunicarea – practică a bisericii nou-testamentale 15

Capitolul 2. Ordinea și modalitățile de excomunicare 47

Capitolul 3. Aspecte importante în excomunicare 69

Despre MAGNA GRATIA

INTRODUCERE

Puterea bisericii în legătură cu membrii acesteia (căci ea nu are nimic de-a face cu cei din afară) poate fi analizată în legătură cu 3 aspecte:

1. Admiterea membrilor noi în biserică.
2. Conducerea și creșterea spirituală a celor care aparțin bisericii, și
3. Excluderea din părtășia bisericii a celor care refuză în mod constant să trăiască și să umble în conformitate cu legile și regulile ei. Aceste lucruri țin în mod esențial și inseparabil de orice asociere liberă de oameni și caracterizează întru totul puterea bisericii de pretutindeni.

Cel de-al doilea aspect dintre acestea trei a fost analizat în discursul meu privind slujirile și regulile din biserică. Apoi toate lucrurile privitoare la primul aspect

au fost dezbătute de asemenea pe deplin în capitolele în care am vorbit despre părțile esențiale care compun bisericile evanghelice, anume substanța și forma ei¹. Vom vorbi, așadar, despre a treia, anume puterea bisericii de a excomunica².

A. UNII FOLOSESC EXCOMUNICAREA PENTRU A-I DOMINA NEDREPT PE OAMENI

Nimic nu este mai aprig dezbătut în legătură cu religia creștină și care să aprindă o atât de înverșunată luptă de opinii, cum este problema excomunicării, majoritatea acestor opinii provenind, în mod evident, din presupuneri greșite și din interese lumești. Nu se poate da vreun exemplu mai elocvent care să arate până unde poate duce istețimea drăcească a oamenilor, decât arătând unde ajung ei atunci când au ocazia să se implice în discuții pe această temă, mânați fiind de dorința de dominare și îmbogățire. După cum vom vedea imediat, nimic nu este mai clar, mai simplu și mai limpede arătat, pe înțelesul tuturor creștinilor, ba chiar al omenirii întregi, ca această instituție a lui Hristos, atât în ce privește natura cât și forma și modalitatea de administrare

¹ A se vedea „The True Nature of a Gospel Church and Its Government” în *The Works of John Owen*, Vol. 16, retipărită de editura The Banner of Truth Trust.

² **excomunicarea** – excluderea oficială a unei persoane de la participarea la Cina Domnului și de la părtășia unei biserici evanghelice.

a ei; nimic nu este mai sănătos și mai folositor pentru sufletele oamenilor; nimic inofensiv societății omenești, guvernatorilor sau stăpânilor, nimic nu este mai lipsit de vreun pericol pentru drepturile personale sau politice ale oricărui om din lume precum este instituția bisericii. Și totuși, ea a fost metamorfozată de unii într-un monstru hidos, o mașinărie prin care preoțimea să domine și să își manifeste tirania, prin care să înlătore de la putere sau să asasineze chiar împărați și prinți, un mijloc prin care să vlăguiască popoarele provocându-le la războaie sângeroase, o teroare pentru sufletele oamenilor, spre ruina vieților lor în toate aspectele pământești, astfel încât să servească construirii unei împărății tiranice, cu nimic mai puțin dăunătoare lumii creștine decât sunt cele ale musulmanilor și otomanilor.

Acela care nu cunoaște adevărul despre aceste lucruri este străin față de tot ce s-a petrecut în lumea aceasta vreme de aproape o mie de ani. Chiar până în ziua de azi, majoritatea acelor care își spun creștini sunt atât de neștiutori, indiferenți și ramoliți, sau atât de infatuați și orbiți de prejudecățile și interesele lor stricate, încât dacă ai afirma că papa de la Roma excomunică împărați sau prinți, ei gândesc imediat că papa are tot dreptul de a-i deposeda pe aceștia de pozițiile lor și în unele cazuri chiar să îi ucidă; la fel este cazul altor

persoane, care ar fi poate pe drept excomunicate, conform anumitor legi, reguli sau proceduri pe care le-au instaurat unii, când acestea merită să fie amendate, pedepsite, închise sau distruse pur și simplu de acesta! Despre aceste lucruri sunt atât de multe dispute și certuri, încât, dacă oamenii s-ar trezi din starea lor de letargie, ei ar râde la vederea acestor lucruri ca și cum ar avea în fața ochilor lor cei mai ridicoli și mai vrednic de disprețuit imbecili care au existat vreodată pe fața pământului. Și asta chiar dacă în prezent ei nu sunt deloc un motiv de amuzament pentru cei care își fac din astfel de persoane subiectul preocupărilor lor.

Dar dacă am presupune (și vom vedea imediat că nu este doar o presupunere) că practicarea excomunicării de către biserică este o poruncă a Domnului nostru Isus Hristos, atunci următoarele lucruri ne vor fi simple și clare cu privire la ea și nici nu vor mai fi în măsură să stârnească cea mai mărunță dispută:

1. Nu există vreo instituție evanghelică lăsată de Dumnezeu care să fie mai potrivită în lumina naturii, a regulilor logice simple și a principiului conștiinței curate, precum biserica, și care să fie echipată pentru aceasta în natura, eficiența și modalitatea ei de administrare a excomunicării.

2. Modalitatea de administrare și exersare a autorității ei sunt atât de bine stabilite, descrise și limitate de Scriptură și de revelația naturală, încât nu poate exista vreo greșeală în faptul că ei i-a fost atribuită această slujire; numai interesele lumești, mândria, ambiția, lăcomia sau alte obiceiuri stricate și înclinații ale minților oamenilor pot inventa obiecții cu privire la aceasta sau se pot folosi de ea în scopuri greșite.

3. Toată autoritatea ei, toată puterea, eficacitatea și capacitatea ei de a discerne – toate acestea acționează în tărâmul spiritual, lucrând numai cu sufletele și conștiințele oamenilor. De aceea, a extinde și aplica, direct sau indirect, imediat sau nu, această autoritate la relele lumii acesteia, la răutățile și stricăciunile din viețile celor care nu sunt ai bisericii, a aplica aceasta în ce privește libertățile, avuțiile sau privilegiile lor naturale ori legale, este un lucru pe dos și distructiv în ce privește stăpânirea lui Hristos în și peste Biserica Lui. Și voi demonstra toate aceste lucruri în cele ce urmează.

Este evident, după cum am spus, în practica bisericii creștine nimic nu a fost și nu este mai abuzat, mai corupt sau pervertit ca această practică a excomunicării. Faptul că Papa sau orice altă persoană își arogă puterea supremă de a decide în această privință și asupra tuturor creștinilor, guvernatorilor și a tuturor ființelor, în

proporție mai mare sau mai mică, faptul că el decide de unul singur cum să administreze excomunicarea prin citații, procese și argumente prezentate în tribunale zgomotoase, după canoane și reguli arbitrare, ale căror origini sunt cunoscute sau necunoscute; faptul că el aplică excomunicarea spre rănirea, pierzarea sau spre răul semenilor lui în aspectele temporare – toate acestea practici sunt cu totul străine de Evanghelie și în mod clar opuse scopului pentru care Domnul Hristos a lăsat această practică. Aș avea nevoie de un întreg tratat ca să prezint abuzurile oribile atât în ce privește motivațiile cât și realitatea consecințelor vătămătoare ale acestora, pe care utilizarea coruptă a acestei practici divine le-a produs. Dar nu este scopul meu de să fac acum aceasta și, pe de altă parte, au făcut alții acest lucru destul de bine. Pe scurt, aș spune că această practică a excomunicării a fost transformată într-o mașinărie politică pusă în slujba unei stăpâniri exterioare, impusă cu forța asupra oamenilor, vizând atingerea scopurilor și intereselor unora care au pretenția că dețin puterea de a se folosi de ea după cum le place. Ea a ajuns să fie administrată așa încât nici în conștiințele celor care o aplică, nici în cele ale celor asupra cărora se aplică, nu mai există nici un pic de respect față de autoritatea oricărei instituții lăsate de Isus Hristos.

B. UNII NEAGĂ EXCOMUNICAREA

Observând aceste lucruri și dintr-o dorință de a apăra religia creștină de astfel de abuzuri scandaloase și de a elibera omenirea din puterea și practica unei robii atât de monstruoase, unii au căzut în altă extremă, aceea a negării faptului că excomunicarea a fost poruncită și instituită prin Evanghelie. Dar aceasta nu este și nici nu va fi vreodată o modalitate de a conduce creștinismul, în nici unul dintre aspectele lui, la ordinea și puritatea lui dintâi. A nega orice lucru doar pentru că a fost abuzat de unii, atunci când ar fi putut să nu existe niciun abuz asupra lui, nu este o modalitate rațională de a condamna și de a convinge pe cineva cu privire la acel abuz. Când aceia care au corupt această instituție nu au găsit argumente suficiente pentru a dovedi că excomunicarea nu a existat vreodată, au făcut cum au făcut și s-au asigurat că o pot practica abuzând-o. Ei își imaginează că nu există nimic obligatoriu cu privire la ei care să le ceară să își justifice felul cum înțeleg și se folosesc de puterea excomunicării, ci doar spun că excomunicarea îi este poruncită bisericii de către Hristos, însă dacă ar lua în considerare cu adevărat porunca, ar descoperi că însuși acest lucru constituie modalitatea prin care ei înșiși sunt despuiți de puterea și practica lor în această

privință. Aceasta se datorează faptului că cea mai eficientă modalitate de a ne debarasa și de a dezaproba toate stricăciunile din planurile și practica religiei – în sacramele, închinarea publică, regulile bisericii și altele – este aceea de a propune și de a proclama aceste lucruri în simplitatea și puritatea lor originală, așa cum le-a poruncit Hristos și cum sunt lăsate în Scriptură. Conștientizarea reală a lor așa cum sunt prezentate în Biblie va curăța mințile oamenilor care nu sunt corupte și împietrite în prejudecăți și interese, de aceste concepții eronate pe care și le-au însușit ca urmare a nu știu ce tradiții. Acest lucru doresc să îl fac în cele ce urmează cu privire la excomunicare.

1

EXCOMUNICAREA – PRACTICĂ A BISERICII NOU-TESTAMENTALE

Există un interes viu legat de natura și modalitatea de practicare a acestei porunci în vremea Vechiului Testament, despre care au relatat și scriitorii evrei. Dreptul de a o exersa și puterea de a se folosi de ea aparțin în general bisericii, adică fiecărei biserici, nu doar bisericilor care sunt eminentamente evanghelice. N-o să insist asupra acestui lucru, căci a fost cernut deja și amestecat cu multe greșeli și învățături rabinice. În general, se poate spune că nu este nimic mai sigur decât că a existat o îndepărtare dublă a persoanelor de către autoritatea bisericii din comuniunea congregației aflate în închinare divină – una pentru o perioadă, cealaltă pentru vecie, iar asupra acestor lucruri am oferit exemple

în alte scrieri ale mele. Dar aici aş vrea să mă opresc doar asupra aspectelor care țin de bisericile Noului Testament.

A. EXCOMUNICAREA, CA LEGE NESCRISĂ ÎN ORICE GRUPURI NORMALE DE OAMENI

Este o lege nescrisă că orice grupuri normale de oameni, constituite ca atare prin asocierea voluntară a membrilor lor, în baza unor reguli și legi stabilite de comun acord, având scopuri și desemnând îndatoriri specifice membrilor lor, au dreptul și puterea naturale de a-i primi printre ei pe aceia care se califică și doresc să li se alăture, care se dedică pe sine respectării regulilor, legilor și scopurilor acelor grupuri, la fel cum au dreptul și puterea naturale de a-i îndepărta din grupuri pe cei care se abat în mod voit de la acele reguli de conviețuire. În aceste lucruri stau însăși viața și existența oricărui grup sau comunitate de oameni din lume, fără de care ei nu pot conviețui și nici nu pot crește împreună.

(1) Lege nescrisă: sunt acceptați numai aceia care au dreptul să fie părtași comunității respective

Aceia care se alătură unei astfel de comunități au dreptul și abilitatea de a face aceasta. Totuși, pentru aceasta, ei trebuie să satisfacă multe cerințe. Prima ar fi

ca ei să fie „*sui juris*”³, să aibă dreptul legitim de a decide ei înșiși să respecte toate îndatoririle și scopurile unei astfel de comunități. Astfel, copiii, slujitorii sau robii nu au puterea în ei înșiși de a decide să se alăture unor astfel de comunități fără interpunerea și fără a li se cere acest lucru prin autoritatea superioară a părinților sau stăpânilor lor – anume fără autoritatea venită de la Însuși Dumnezeu. A doua cerință este ca regulile, legile și scopurile comunității respective să fie *legitime*, bune, și utile pentru ei înșiși și pentru ceilalți din comunitate, căci pot exista părțășii în și cu scopul de face rău, aceasta fiind o asociere care nu dă nici dreptul și nici puterea vreunui asupra altora sau față de cei care li se alătură. A treia cerință este ca acea comuniune de oameni să nu conțină nimic care să dăuneze celorlalți în lucrurile omenești sau divine. A patra cerință este ca ea să nu conducă la *omiterea* sau neglijarea niciuneia dintre îndatoririle pe care oamenii le au față de alții, în virtutea relațiilor dintre ei – naturale, morale sau politice. A cincea condiție este ca, odată alăturându-se comunității de oameni, acest lucru să nu producă răni asupra lor înșiși, în ce privește viețile lor, libertățile lor, renumele, reputația, și utilitatea lor în lume sau în orice alt lucru, și pe care ei sunt obligați să le păzească prin însăși legea naturii. A șasea cerință este ca

³ *sui juris* – [latină], capabil să se descurce singur.

astfel de persoane să nu poată fi obligate să uite să se comporte în lucrurile duhovnicești și omenești în lumina propriilor lor conștiințe, sau supunându-se unei ascultări oarbe față de alții, lucru care ar face ca orice grup de oameni să fie nelegitim înaintea legii lui Dumnezeu și a bunului simț. În ultimul rând, nici o persoană nu are dreptul sau puterea să se supună regulilor unor comunități care sunt *rele, păcătoase, superstițioase sau idolatre*.

Aceste lucruri sunt simple și evidente în ele însele, și suficiente în orice fel pentru a deposea toate grupurile și fraternitățile religioase, care sunt înființate în biserica Romei, de dreptul și puterea care le aparțin în mod nelegitim, chiar dacă sunt constituite prin asociere voluntară. Dacă vreo biserică pretinde orice în opoziție cu aceste principii ale legilor naturale, atunci însăși pretenția lor le deposează de orice putere în a-și practica regulile, tocmai datorită faptului că oamenii se asociază formând acel grup.

(2) Lege nescrisă: trebuie să existe o acceptare voluntară a asocierii la acea comunitate

Este necesar ca o societate investită, prin *consimțământul voluntar* al membrilor ei, cu dreptul și puterea menționate mai sus, să nu dea sau să nu ia nici un drept, privilegiu sau avantaj nici unuia dintre membrii acelei

societăți, indiferent dacă membrii îi aparțin în mod *natural* sau prin asociere *ideologică*. Puterea lor este limitată numai la acele lucruri care le aduc beneficii și avantaje membrilor acelei societăți. Acesta este fundamentul tuturor societăților politice. De dragul beneficiilor de care se pot bucura împreună, oamenii pot și ar trebui să își plănuiască, prin asocierea lor, să obțină multe avantaje specifice, fără de care nu s-ar asocia. Dar ei nu pot să treacă cu vederea nici unul dintre aceste drepturi care, prin natura relațiilor dintre ei, le sunt atașate inseparabil prin legea naturii; de asemenea, ei nu pot să confere grupului lor puteri asupra lor în aceste lucruri. La fel este și cu bisericile: puterea de excomunicare din acestea se aplică numai în ceea ce privește beneficiile și avantajele pe care biserica le poate și le conferă membrilor ei.

Acum, aceste lucruri sunt exclusiv spirituale, dacă este să ținem cont de faptul că biserica este o instituție a Aceluia a Cărui Împărăție nu este din lumea aceasta. Așadar, puterea pe care o au bisericile, în virtutea a ceea ce ele sunt, nu se extinde peste niciun lucru sau chestiune exterioară a oamenilor, cum ar fi viețile lor, libertățile pe care le au, privilegiile naturale sau politice, averile sau posesiunile lor, cu excepția situației când am putea afirma că oamenii dețin aceste lucruri ca urmare

a relației lor față de biserică, lucru care ar răsturna complet toate drepturile naturale și umane din lumea aceasta. În fapt, se încearcă acum ca oamenii să fie convinși, fie că vor, fie că nu vor, de ideea că a aparține unei anume biserici este în sine un privilegiu și, prin urmare, trebuie să fie tratați în acord cu acest lucru. Dar dacă nu li s-a luat libertatea lor naturală, ei nu își dau seama cum, fără consimțământul lor, ajung să trebuiască să fie învățați că, prin faptul că devin membri ai unei biserici, ei ar trebui în mod necesar să se relaționeze într-un fel nou la viețile, libertățile și posesiunile lor, care acum, iată, le sunt puse la dispoziția mai marilor acestor grupuri de oameni, conform obiceiurilor acestora. În felul acesta, se ajunge să nu mai existe atât de mulți oameni înțelepți în biserici.

Dar tocmai aceasta este starea lucrurilor în biserică Romei și în altele ca aceasta. Membrii acestor grupări au impresia că li se face o onoare să fie membri în ele și sunt învățați că ei aparțin acestor biserici, fie că le place sau vor, fie că nu. În baza acestui lucru, toate drepturile, libertățile, privilegiile și posesiunile de care ei se bucură în virtutea Legii lui Dumnezeu și a naturii, ca și a legilor și normelor drepte ale oamenilor, așa cum sunt stabilite de conducerea țării unde ei trăiesc, ajung să depindă imediat și să se supună legilor și regulilor speciale

ale grupului la care ei s-au alăturat ca membri. Și asta se dovedește prin faptul că, la îndepărtarea lor din aceste biserici prin excomunicare, în conformitate cu legile și regulile acestora, toate drepturile, titlurile, libertățile și posesiunile lor le sunt încălcate și ruinate. Pe bună dreptate sunt unii care au învățat și se străduiesc să susțină faptul că papa de la Roma nu are nicio putere de a-i excomunica pe conducători, precum împărați și prinți, și dacă face asta, el nu ar trebui să aibă dreptul de a le confisca viața și demnitatea. Există motive întemeiate pentru care ei se împotrivesc Papei. Dar, în același timp, ei îi tratează pe cei inferiori lor în aceeași modalitate. Căci dacă se întâmplă ca vreun sărman să fie excomunicat, acesta își pierde imediat proprietatea asupra bunurilor lui, libertatea și chiar viața tocmai datorită legii impuse de biserică, fiind dat pe mâna temnicerului fără să i se plătească vreo despăgubire sau fără a avea posibilitatea de plăti o cauțiune. În felul acesta, prin șmecherii de acest gen, toți oamenii ajung să își abandoneze drepturile lor naturale și civile în fața regulilor bisericilor de care se presupune că aparțin. Acest lucru distruge complet fundamentul a tot ceea ce înseamnă dreptul de a dispune cum vrei de proprietatea ta, conform legilor țării, despre care se vorbește atât de mult și care este prețuit atât de mult, așa încât o astfel

de abordare ar fi atât de distructivă la adresa ordinii și libertăților, cu excepția situației în care biserica ar fi suficient de înțeleaptă să nu se folosească de o astfel de mașinațiune împotriva oamenilor puternici, chiar dacă ei ar merita să fie excomunicați la fel ca și vecinii lor mai neînsemnați, și dacă Evanghelia ar fi considerată suficientă pentru a rezolva aceste situații. Dar aceia care sunt sărmani, neajutorați și fără prieteni sus-puși ajung ca, odată cu excomunicarea lor, să fie aruncați din casele lor, trimiși în închisori și ținuți acolo până când ei și familiile lor pier din cauza înfometării. Trebuie să fim recunoscători puterii, autorității și bogăției multor persoane, cu care fețele bisericești nu îndrăznesc să intre în conflict, pentru că datorită lor nu a ajuns întreaga națiune să fie subjugată acestor reguli în ce privește viețile, libertățile și averile oamenilor.

Toate aceste rele provin din ignorarea și disprețul unora față de această regulă fundamentală a tuturor asocierilor de persoane, care de altfel este natural de logică – și anume că *aceste asocieri de persoane nu au nicio putere peste nimic, peste niciun drept, privilegiu sau avantaj, altele decât acelea la care oamenii sunt făcuți părtași în virtutea faptului că ei sunt membri ai acelor asocieri, a faptului că ei aderă și se obligă să respecte regulile și legile care guvernează asocierile respective*. Dar în ce privește

relația lor față de biserică, viețile, libertățile, casele și averile oamenilor nu pot fi considerate ca fiind proprietatea bisericii, pentru că ei nu le-au primit de la biserică și niciun om normal nu ar putea să gândească faptul că biserica ar avea dreptul să îi deposedeze de ele.

Și iată că noi trăim în ordine în virtutea înțelepciunii și naturii bune a unor oameni care consideră că este cel mai bine să nu se folosească de puterea lor și să nu își impună propriile reguli asupra celorlalți în aceste privințe.

Totuși, dacă ei ar considera un lucru plăcut ca toți locuitorii țării să aparțină bisericii lor, și i-ar excomunica pe toți aceia care ar merita excomunicați conform cu regulile și cerințele Evangheliei, făcând totul cu respectarea propriilor reguli și canoane (chiar până într-acolo încât cei vinovați să fie convinși în conștiința lor că s-a procedat corect), însă în punerea în aplicare a deciziei lor de excomunicare ar considera că oamenii ar trebui trimiși la tribunal – eu aș pune la îndoială cu toată seriozitatea orice sentință care i-ar trimite pe cei vinovați la închisoare sau care i-ar amenda în vreun fel pe cei excomunicați! Dacă regele ar consimți astfel ca toți cei excomunicați să fie trimiși la închisoare, sunt convins că acel conducător n-ar mai fi capabil să își apere poziția în fața dușmanilor lui pentru multă vreme.

(3) Lege nescrisă: excomunicarea nu le este aplicabilă celor din afara bisericii

Orice asociere de oameni are această putere numai față de cei care sunt membrii ei prin *liberul lor consimțământ*, nicidecum față de orice alte persoane. Dacă ar fi altfel, cine i-a dat bisericii o astfel de putere sau cine poate fi obligat să se supună acesteia? Nimeni din afara bisericii nu poate fi deposedat de privilegiile și drepturile sale care i se cuvin sau pe care vrea să le aibă. Regula apostolică în acest caz, în special în ce privește aplicarea ei în biserici, este aceasta: „Ce am eu să îi judec pe cei de afară?” (1 Corinteni 5:12).

În exercitarea acestei autorități, toți oamenii trebuie respectați dacă stau în afara bisericii și dacă nu vor să adere la acea biserică, dacă, membri fiind, ar trebui excomunicați din ea.

O autoritate de excomunicare utilizată la voia întâmplării, exersată de aceia care o folosesc pe cât de coercitiv le este posibil, nu are niciun fundament nici în lumina naturii și nici în autoritatea Scripturii.

Ar fi ridicol ca vreo firmă să se apuce să îi deposedeze pe clienții ei sau să le perceapă bani pentru lucruri care nu i-au aparținut ei niciodată, atâta vreme cât ei n-au fost niciodată parte a acelei firme.

(4) Lege nescrisă: excomunicarea poate fi aplicată numai pentru abateri intenționate

Singurul motiv sau singura cauză pentru excomunicarea oricărei persoane dintr-o asocierie o constituie *abaterea intenționată a acelei persoane de la regulile și legile acelei asocieri*, față de care ea s-a angajat să le respecte în momentul în care a devenit membră a asocierii. Nimic altceva nu poate fi cerut de la un membru în ce privește păstrarea calității sale, a vreunui drept sau privilegiu în legătură cu asociația din care face parte, în afară de lucrurile pe care și le-a însușit din momentul și ca urmare a admitterii sale ca membru. Iar dacă regula supremă a oricărei biserici ar fi ca „oamenii să asculte și să facă orice a poruncit Domnul Hristos”, nimeni nu poate fi pe drept excomunicat din acea biserică decât pentru neascultarea intenționată de poruncile lui Hristos.

De aceea, îndepărtarea oamenilor din părtășia bisericii pentru motive neînsemnate sau pentru motive care nu țin de regulile și legile esențiale ale bisericii este contrară oricărei lumini naturale și rațiunii.

Așadar, eu consider că orice asocierie legitimă de oameni este capabilă și i se garantează dreptul ca, în lumina naturii, să îi excomunică din părtășia ei și de la participarea la drepturile și privilegiile oricăruia dintre

membrii ei pe aceia care nu respectă regulile, principiile ei și constituția ei.

De aceea, regula constitutivă a bisericii este aceea ca „oamenii să umble împreună în ascultare sfântă de poruncile lui Hristos și de toate învățăturile Sale, fără a se jigni unii pe alții sau pe aceia care sunt în afara bisericii prin orice fel de păcate, și să rămână în mărturisirea adevărului”.

Dacă orice persoană se abate în mod voit și cu încăpățănare de oricare dintre aceste lucruri, este dreptul, datoria și autoritatea bisericii să îndepărteze din părtășia ei o astfel de persoană.

B. PORUNCA BIBLICĂ PENTRU BISERICA NOULUI TESTAMENT

Totuși, aceste lucruri nu sunt totul sau nu constituie motivul, fundamentul sau garanția pentru practica imediată a excomunicării ecleziale, căci această lege nescrisă nu se va aplica în mod automat situațiilor în care avem de-a face cu lucruri spirituale sau supranaturale, după cum nu se poate ca acțiunile bisericii să atingă în mod forțat conștiințele oamenilor. De aceea, a fost necesar să se instituie în biserică această poruncă privind excomunicarea, prin autoritatea lui Isus Hristos.

(1) Autoritatea bisericii izvorăște din autoritatea lui Hristos.

Biserica este o instituție în care niciun om nu are dreptul sau puterea de a pătrunde sau de a-i exclude pe alții altfel decât în *virtutea autorității lui Hristos*. Nici o garanție oferită de legile nescrise sau legile oamenilor, ori provenind din asocierea lor voluntară la trupul bisericii nu îi poate da cuiva dreptul de a înființa o biserică [locală], decât dacă acești oameni o fac totul în mod intenționat în ascultare de autoritatea lui Hristos.

Biserica Lui este Împărăția Lui, casa Lui, pe care n-o poate constitui sau construi nimeni altul decât Hristos. De aceea, este un fapt necesar că autoritatea de a admite sau exclude ca membri în sau din biserică izvorăște din cea a lui Hristos.

De asemenea, nu stă în autoritatea vreunui om din această lume să admită sau să excludă pe cineva din biserică doar ca urmare a poziției ocupate de acea persoană decidentă.

(2) Autoritatea bisericii este exercitată în Numele lui Hristos.

Excomunicarea este un act de manifestare a *autorității*, după cum vom vedea imediat. Dar nici o autoritate nu poate fi exercitată în biserica locală față de orice

persoană decât *prin porunca lui Hristos*, căci autoritatea însăși, oricum ar fi exercitată prin oameni, Îi aparține doar lui Hristos. El delegă această autoritate, dar o face conform cu modalitatea stabilită de El Însuși. Astfel, în mod particular, apostolul Pavel ne arată că excomunicarea trebuie practică „în Numele Domnului Isus” (1 Corinteni 5:4), adică în și prin autoritatea Lui.

(3) Privilegiile de la care sunt excluși cei excomunicați sunt doar acelea date de Hristos.

Privilegiile de la care oamenii sunt excluși prin excomunicarea din biserică nu se referă la vreun drept sau libertate naturală sau civilă (după cum am arătat mai sus), ci strict la acelea care îi sunt date bisericii de către Isus Hristos.

Fără o însărcinare de la El, prin porunca Lui, oamenii nu pot, nici chiar în virtutea faptului că s-ar pune de acord în această privință între ei, nu îi pot exclude pe alții de la privilegiile care sunt date doar de El.

De aceea, numai El i-a dat această autoritate bisericii, anume autoritatea de a-i exclude pe unii, prin intermediul utilizării regulilor și modalităților instituite prin porunca Lui, de la privilegiile date tot de El, aceasta fiind singura autoritate de excomunicare dată bisericii, și asupra căreia voi reveni.

(4) Eficiența excomunicării stă în faptul că este o poruncă instituită divin.

Există o *eficiență* asociată excomunicării în ceea ce privește cercetarea conștiințelor oamenilor, în a face ca păcatele lor să rămână vii în memoria lor, în a determina mortificarea sau distrugerea eului, în vindecarea și recuperarea păcătoșilor, pe care nimic altceva decât autoritatea unei porunci divine nu o poate da. Fie pe cale naturală, fie prin înțelegere reciprocă, amiabilă, oamenii pot să iasă din asocierile pe care le au unii cu alții, sau se pot depărta de aceia care nu se mai identifică cu ei în respectarea regulilor de părtășie agreeate între ei, dar ei nu pot atinge mințile și conștiințele celor de care s-au despărțit astfel încât să se producă astfel de efecte.

(5) Excomunicarea este afirmată în Scriptură.

Scriptura declară clar faptul că excomunicarea constituie o poruncă expresă a Domnului nostru Isus Hristos.

[1] *Puterea excomunicării este dată de Hristos în ilustrația privind cheile Împărăției.* Puterea excomunicării stă în autoritatea dată de Hristos bisericii sub denumirea de „cheile Împărăției cerurilor” (Matei 16:19), căci autoritatea la care se face referire aici nu este doar una doctinară și declarativă, după cum este cea privitoare la porunca

predicării Evangheliei – consecința fiind că, în funcție de credința sau necredința celor care o aud, păcatele lor le sunt iertate sau păstrate în cer și pe pământ – ci este de asemenea una disciplinară, după cum se petrec lucrurile în ce privește o casă ale căror chei îi sunt înmânate unui administrator al ei. Observând faptul că scopul lui Hristos este acela ca biserica Lui să fie una sfântă, fără pată și fără zbârcitură în această lume, astfel încât El să illustreze în ea imaginea sfințeniei Sale și a purității conducerii Sale, atunci când aceia care formează biserica [locală] se fac vinovați de păcate scandaloase și ofensatoare la adresa Lui, aducând dezonoare lui Hristos și bisericii și făcându-i pe alții să păcătuiască – acest scop nu ar fi îndeplinit dacă El nu i-ar fi dat bisericii Lui această autoritate de a se separa de aceia care se comportă astfel prin păcatele lor. Neglijarea exersării acestei autorități într-o modalitate corectă a fost modalitatea principală prin care slava, onoarea și utilitatea bisericilor din întreaga lume s-au pierdut în timp.

[2] *Excomunicarea a fost poruncită direct:* „Dacă fratele tău a păcătuیت împotriva ta..., spune-l Bisericii; și, dacă nu vrea să asculte nici de Biserică, să

fie pentru tine ca un păgân și ca un vameș. Adevărat vă spun, că orice veți lega pe pământ, va fi legat în cer; și orice veți dezlega pe pământ, va fi dezlegat în cer...” (Matei 18:15-20).

Deși s-au spus și dezbătut multe în ce privește acest pasaj de către cei neștiutori, sensul lui este atât de simplu și evident pentru aceia ale căror minți nu sunt întunecate de prejudecăți, încât este clar că anumite biserici și anumite feluri de excomunicare sunt cu totul străine de Scriptură. Însă în acest pasaj, prin „a păcătuit” se înțeleg acele păcate săvârșite împotriva lui Dumnezeu care sunt scandaloase și ofensatoare la adresa Lui, lucru pe care l-am demonstrat anterior, după cum prin „biserica” se înțelege o congregație creștină anume. Această biserică ajunge așadar să afle despre jignirile scandaloase pe care membrii ei le aduc bisericii, și de aceea, când îi sunt aduse înaintea acestor lucruri, trebuie restabilită ordinea. Mai departe, se stabilește faptul că scopul primar este recuperarea persoanei care a păcătuit, prin faptul că este adusă înaintea bisericii și este îndemnată să se pocăiască. Dar, atunci când aceasta se împotrivește muștrării, ea trebuie îndepărtată din părtășia credincioșilor și lăsată în starea exterioară de „păgân

și vameș” (Matei 18:17). Așa trebuie această persoană să fie considerată de către aceia împotriva cărora ea a păcătuit, datorită faptului că biserica are autoritatea de a-l lega în cer și pe pământ în starea de a fi pedepsit pe drept pentru păcatul lui, cu excepția situației când această persoană se pocăiește. Excomunicarea despre care vorbim noi constă în îndepărtarea din adunarea bisericii a unui frate care a păcătuit astfel, îndepărtându-l de la toate privilegiile bisericii în starea de păgân, declarându-l vrednic de indignarea lui Hristos și de pedeapsa veșnică, dacă nu se pocăiește⁴. Puterea acestei excomunicări, în practicarea ei, este astfel oferită de Hristos și poruncită de El către biserică.

[3] *Excomunicarea a fost practica apostolilor*. Faptul că aceasta a fost practica apostolilor este dovedit prin mai multe situații în care ea a fost utilizată. Aș putea insista asupra situației excomunicării lui Simon, vrăjitorul, unul care a și fost botezat de Petru, dar căruia i s-a spus apoi că nu are „nici parte, nici sort” în biserică, atunci când a fost

⁴ **pocăința** – pocăința spre viață este harul mântuitor prin care un păcătos, dintr-un simțământ adevărat al păcatelor sale și înțelegând îndurarea lui Dumnezeu arătată în Hristos, vine cu durere și ură față de păcatul lui întorcându-se la Dumnezeu, punându-și toată voința în ascultarea față de Dumnezeu. (*Spurgeon's Catechism*, Q. 70; disponibil în limba engleză la Chapel Library).

descoperită răutatea inimii lui (Faptele Apostolilor 8:13, 20-23). Cu toate acestea, îl voi omite, pentru că unii pot pretinde că acesta a fost un act singular, practicat de un singur apostol. Cu toate acestea, chiar și doar acest act al apostolului este suficient de declarativ cu privire la ceea ce trebuie practicat de biserică în situații similare, lucru care, dacă nu este făcut, nu poate fi păstrată puritatea ei conform cu voia lui Hristos. Dar ceea ce apostolul Pavel a poruncit să se facă de către biserica din Corint cu privire la curvarul incestuos este un lucru clar exprimat, astfel:

Din toate părțile se spune că între voi este curvie; și încă o curvie de acelea, care nici chiar la păgâni nu se pomenesc; până acolo că unul din voi trăiește cu nevasta tatălui său. Și voi v-ați fălit! Și nu v-ați mâhnit mai degrabă, pentru ca cel ce a săvârșit fapta aceasta, să fi fost dat afară din mijlocul vostru! Cât despre mine, măcar că n-am fost la voi cu trupul, dar fiind de față cu duhul, am și judecat, ca și când aș fi fost de față, pe cel ce a făcut o astfel de faptă. În Numele Domnului Isus, voi și duhul meu, fiind adunați laolaltă, prin puterea Domnului nostru Isus, am hotărât ca un astfel de om să fie dat pe mâna Satanei, pentru nimicirea cărnii, ca duhul lui să fie mântuit în ziua Domnului Isus. Nu vă lăudați bine. Nu știți că puțin aluat dospește toată plămădeala? Măturați

aluatul cel vechi, ca să fiți o plămădeală nouă, cum și sunteți, fără aluat; căci Hristos, Paștele noastre, a fost jertfit. (1 Corinteni 5:1-7)

Ce putem observa în 1 Corinteni 5:1-7

1. Apostolul declară păcatul de care persoana învinuită era acuzată, ca fiind scandalos și având caracter public (v. 1).
2. El învinovățește biserica locală pentru faptul că nu se simțeau afectați de vinovăția și caracterul scandalos al păcatului respectiv, astfel încât să îl dea afară din biserică (v. 2).
3. El își prezintă apoi propria judecată asupra cazului respectiv: [persoana] trebuia să fie dată afară, lucru care nu fusese îndeplinit prin judecarea și pedepsirea ei de către biserică (v. 3).
4. Apoi el arată și modalitățile de aplicare a excomunicării: (1) *Cauza suficientă și supremă* este puterea sau autoritatea Domnului Isus Hristos, care i-a dat această poruncă bisericii, oferindu-i de asemenea dreptul și puterea de a o administra în Numele Domnului nostru Isus Hristos și cu puterea Lui. (2) *Din punct de vedere declarativ*, cu privire la echitatea acestei afirmații, ni se spune despre

duhul apostolului, sau declarația autoritară a judecății făcute de el asupra situației respective, „cu duhul”. (3) *Din punct de vedere instrumental*, se vorbește despre biserică. E ca și cum Pavel spune „Faceți aceasta în Numele Domnului Isus... fiind adunați laolaltă” (v.4); „măturați aluatul cel vechi, ca să fiți o plămădeală nouă” (v. 7), [iar consecința] pedepșirii, ni se spune că „i-a fost dată de cei mai mulți” (2 Corinteni 2:6), adică de toți aceia care, atunci când persoana respectivă s-a pocăit, erau obligați să o ierte și să o mângâie – adică întreaga biserică (v. 7).

5. Natura pedepsei este aceasta – „am hotărât ca un astfel de om să fie dat pe mâna Satanei, pentru nimicirea cărnii, ca duhul lui să fie mântuit în ziua Domnului Isus” (1 Corinteni 5:5) – nu distrugerea trupului prin omorârea lui, ci prin „nemicirea cărnii”. Prin aceasta, el a fost restaurat în biserică la scurtă vreme după aceea.

Sumar

În pasajul de mai sus ni s-a oferit un exemplu cu privire la următoarele lucruri:

[1] *Cauza excomunicării*, anume păcatul scandalos lipsit de pocăință.

[2] *Pregătirea* excomunicării, anume conștientizarea de către biserică a păcatului și a caracterului scandalos al acestuia, care o umilește.

[3] *Garanția* justeții excomunicării, anume că este instituită de Hristos, în aplicarea ei fiind implicată autoritatea Lui.

[4] *Modalitatea* și forma excomunicării, anume prin actul autorității și consimțământul întregii biserici.

[5] *Consecința* excomunicării, anume o separare totală de privilegiile bisericii.

[6] *Scopul ei* – 1. În ceea ce privește biserica, purificarea și apărarea reputației ei. 2. În ceea ce privește *persoana excomunicată*, pocăința, reformarea și mântuirea.

Obiecție: 1 Corinteni 5:1-7 nu se aplică bisericilor.

Adeseori vin persoane care obiectează acestei situații, pretinzând următoarele: „Acesta a fost un act extraordinar al autorității apostolice și, astfel, nu poate fi considerat ca model pentru noi, căci el însuși judecă situația și își susține prezența în duh – adică, prin autoritatea sa – aceasta fiind tot ceea ce era necesar pentru ce trebuia împlinit. În afară de asta, aici este vorba de a da

pe om pe mâna Satanei – adică puterii lui – ca să fie lovit și chinuit de acesta, să îi fie torturată mintea și pedepsit trupul spre nimicirea cărnii, ceea ce înseamnă moartea. Astfel de situații – după cum este menționat aici și în 1 Timotei 1:19-20 – au fost comune în ce privește judecata multora dintre cei din vechime. Dar în prezent nu există o astfel de putere dată vreunei biserici să îl dea pe vreun astfel de om pe mâna Satanei, și nici nu vedem efecte similare în acest sens. De aceea, o astfel de tratare a situațiilor de acest gen nu ține de bisericile de astăzi.”

Răspuns:

1. Ceea ce apostolii au practicat în orice biserică, fie că au fost prezenți fizic acolo, fie că nu, prin autoritatea lor, nu afectează dreptul bisericilor și nici autoritatea lor în acest sens, chiar dacă ele au acționat sub călăuzirea apostolilor. Astfel, este evident că, chiar dacă în acest pasaj avem prezentată manifestarea autorității apostolice, biserica rămâne datoră să își împlinească această obligație, și ea este îndemnată să practice această autoritate în a-i îndepărta din ea pe aceia care merită această pedeapsă.

2. În cazul de față nu avem de-a face cu nicio situație extraordinară:

(1) Ceea ce ne este prezentat nu are ca scop să îi permită unui membru al bisericii să cadă în vreun păcat

scandalos care să Îl dezonoreze pe Hristos și biserica, aruncând ocară asupra tuturor persoanelor.

(2) Este exemplificarea aplicării unei reguli de bază, care se întemeiază pe lumina naturii, confirmată aici și în alte pasaje prin porunci divine exprese, anume ca o astfel de persoană să fie îndepărtată din părtășia și comuniunea bisericii până în clipa când, prin pocăință și reformare interioară, va satisface din nou cerințele necesare pentru a fi părtaș la aceasta.

(3) Avem de-a face aici cu faptul că, fără excomunicare, biserica nu își poate păstra puritatea și existența, așa cum ne dovedesc și logica, și experiența.

(4) Ni se dovedește aici că atât judecata asupra situației cât și autoritatea de a decide i-au fost lăsate bisericii, întrucât după excomunicare, biserica a fost lăudată de apostol pentru că s-a achitat cu sârguință de această îndatorire (2 Corinteni 2:6-8).

Pe scurt, în acest pasaj ni se vorbește despre o ordine divină fără de care nici o biserică nu poate continua să existe.

(5) Nu există nicio dificultate în ce privește orice motiv menționat în obiecția de mai sus, în ce privește darea omului pe mâna Satanei, și aceasta din următoarele considerente:

[1] Nu se poate dovedi că, în această situație, cel vinovat ar fi fost lăsat sub puterea Satanei pentru a fi chinuit, torturat și în final ucis, după cum își imaginează unii. Și nici nu poate fi dat vreun exemplu de astfel de situație în Scriptură sau în istoria antică, chiar dacă ar putea fi găsiți destul de mulți care, după ce au fost îndepărtați din biserică, s-au înrăit împotriva ei, cum a fost cazul lui Simon vrăjitorul, al lui Marcion⁵ și al altora ca ei.

[2] Este evident că nu a existat o abandonare a celor excomunicați în seama Satanei, după cum se pretinde, pentru că scopul acesteia era smerirea persoanei în cauză, recuperarea și mântuirea ei, după cum este în mod expres precizat în text; și chiar acesta a fost efectul, căci omul a fost vindecat de păcat și restaurat. Astfel, această „dare pe mâna Satanei” este o poruncă a lui Hristos menită să stimuleze harul mântuitor în sufletele oamenilor, adaptată la situația căderii în păcate scandaloase, și care este în mod particular mai eficientă decât oricare altă poruncă evanghelică [în materie de disciplinare – n.trad.]. Așadar,

⁵ **Marcion din Sinope** (cca. 85-160) – eretic din perioada bisericii primare.

nici vorbă de o lepădare a acelei persoane în mâna Satanei în felul în care pretind cei ce obiectează, și care n-ar avea alt scop și altă finalitate decât distrugerea și moartea celui implicat.

[3] Această abandonare în mâna Satanei nu înseamnă nimic mai mult decât o separare a unui om de împărăția vizibilă a lui Hristos, o lepădare a lui, în ce privește lucrurile exterioare, fiind considerat ca păgânii și vameșii, care aparțin împărăției Satanei; căci acela care, prin autoritatea lui Hristos Însuși, conform legii și poruncii Lui, este exclus de la participarea la toate privilegiile Evangheliei, este în același timp oprit în mod vizibil și constant de la a se folosi de drepturile și părtașia în acestea, el aparținând împărăției vizibile a Satanei. Adunarea oamenilor dintr-o biserică, prin convertire, are acest scop: „să se întoarcă de la întuneric la lumină, și de sub puterea Satanei la Dumnezeu” (Faptele Apostolilor 26:18); presupune o izbăvire „de sub puterea întunericului” – adică împărăția Satanei – și o aducere a lor în Împărăția lui Hristos (Coloseni 1:13).

Așadar, după ce un om a fost adus în Împărăția lui Hristos prin credință, și s-a alăturat bisericii vizibile, comunicarea lui legitimă echivalează unei întoarceri a sa în împărăția vizibilă a Satanei, și aceasta este tot ceea ce vrea pasajul acesta să ne spună. Iar aceasta este o acțiune

potrivită pentru scopul pentru care este destinată, căci astfel omul nu este deposedat de puterea lui, nici de libertatea conștiinței sale, nici stăpânit sau agitat de diavolul, ci este abandonat în starea lui, lăsat să mediteze la aceasta. Iar dacă va exista cel mai mărunț dram de har autentic în el, atunci harul va lucra în mod eficient în acel om, aducând asupra lui rușine, durere și frică prin smerirea lui, în mod special prin faptul că îl va face să înțeleagă că scopul lui Hristos și al bisericii Lui este acela al restaurării și aducerii lui la pocăință.

Sumar

Iată, așadar, subliniată în această situație, o regulă veșnică dată bisericii din toate timpurile, a cărei practică obișnuită în situații asemănătoare implică puterea de restaurare în aplicarea ei. Fără aceasta, biserica nu poate continua. Aceasta este *îndatorirea* bisericii – poruncită de Domnul Isus Hristos și necesară spre slava ei, spre cinstea ei și spre zidirea ei, prin separarea acelor păcătoși care o jignesc în mod scandalos – lucru care este afirmat atât de evident aici. A presupune că aceasta este obligația bisericii și că biserica nu are nici o putere și autoritate de a se achita de aceasta (văzând că fără a o practica, biserica nu se poate achita de această obligație) nu este decât imaginație bolnavă.

Mai mult, această *responsabilitate a bisericii*, alături de alte obligații asemănătoare, este poruncită și îndemnată în multe alte pasaje. Până acum am insistat asupra pasajului din 1 Corinteni 5. Fundamentul întregului discurs și al practicii apostolului, așa cum este prezentat în acel pasaj, stă în aceasta: *bisericilor li se cere să se separe de aceia care păcătuiesc în mod scandalos*, scopul fiind acela de a păstra bisericile curate. Ele trebuie să facă aceasta în Numele lui Hristos și în virtutea autorității Lui (1 Corinteni 5:2-5, 7). Și asta este tot ceea ce vrem noi să afirmăm în ce privește excomunicarea. Ne vom uita acum la modalitatea de practicare a ei.

2 CORINTENI 2:6-8

În 2 Corinteni 2:6-8, apostolul laudă biserica pentru ceea ce ei făcuseră în ce privește excomunicarea persoanei care săvârșise incest (v. 6). Apoi el vorbește despre efectul acestei pedepse aplicată împotriva acelei persoane, care a constat din smerirea și pocăința lui (v. 7). Apoi el oferă călăuzire cu privire la restaurarea acelei persoane prin actul bisericii de a-l ierta și de a-și reconfirma dragostea față de el.

Oamenii pot să își imagineze tot felul de lucruri ciudate legate de excomunicare, în ce privește puterea, sursa acelei puteri, efectele ei, aplicațiile și scopurile ei.

În felul acesta, pe de-o parte, unii construiesc din aceasta o întregă mașinărie prin care vor să domine, într-un mod arbitrar, peste biserică și peste membrii ei; pe de altă parte, alții neagă că ar exista o astfel de poruncă de la Hristos, care să fie aplicabilă bisericilor Lui. Dar nu poate fi o învățătură mai clar exprimată către noi în ce privește voia lui Hristos, anume că El i-a dat autoritate bisericii Sale să îi scoată din rândurile ei pe aceia care păcătuiesc scandalos și rămân încăpățânați în păcatul lor, scopul excomunicării fiind restaurarea lor la pocăință, și El face din aceasta o poruncă. Atunci când o astfel de sentință este administrată astfel încât ea are efect asupra oamenilor din cauza legilor omenești și a pedepselor exterioare aplicate oamenilor, dar nu influențează deloc *conștiințele* lor prin smerire și pocăință (care este și scopul ei), acestea constituie dovada unei degenerări groaznice în biserici.

GALATENI 5:7-12

Apostolul tratează într-un mod asemănător situația din Galateni 5:7-12. El vorbește despre acei învățători falși care răsturnaseră ceea ce fusese semănat bine în credincioși, anume doctrinele fundamentale ale Evangheliei. Aceste lucruri aveau, la vremea aceea, o putere mare și câștigaseră reputația bisericilor din Galatia, și

tocmai ele ajunseseră să fie corupte de opiniile acelor falși învățători, chiar dacă apostolul nu a poruncit direct excomunicarea lor imediată. Cu toate acestea, el declară ce meritau aceștia și că era datoria bisericii să se elibereze de înșelătoriile lor. În versetul 12, el spune „schilodească-se odată cei ce vă tulbură”. Oamenii și-au chinuit mințile cu tot felul de curiozități în ce privește sensul acestor cuvinte, și toate acestea în van și fără vreo utilitate. Interpretările ciudate ale unora dintre cei mai renumiți oameni din antichitate, înțelese a însemna eunucizare forțată, sunt absurde până la extrem.

Astfel, în acest pasaj se face referire la *excluderea din biserică*, iar aceasta trebuia pusă în aplicare de biserică, în ascultarea ei față de adevăr. Nici subiectul tratat în acest pasaj, nici natura erorii care este condamnată aici, nici starea bisericii și nici scopurile apostolului nu permit o altă interpretare. În 2 Tesaloniceni 3:6, apostolul le dă fraților din biserică porunca „să vă depărtați de orice frate care trăiește în neorânduială”, și aceasta „în Numele Domnului Isus Hristos”. Iar ce voia să spună prin „trăiește în neorânduială”, el ne arată imediat după aceea, anume a trăi într-o nesupunere fățișă față de oricare dintre poruncile lui Hristos și „nu după învățăturile, pe care le-ați primit de la noi”, adică învățătura Evangheliei pe care el le-a dat-o. Această îndepărtare de

comuniunea bisericii nu poate fi făcută decât printr-un act al bisericii de a priva acea persoană de drepturile ei în biserică. Dacă orice membru al bisericii ar trebui lăsat să își exercite propria judecată și practică, s-ar ajunge la anarhie în toate lucrurile. De aceea, în v. 14, el îi cere bisericii să însemneze o astfel de persoană – adică să se pronunțe o sentință împotriva ei – înainte ca îndepărtarea de ea să se facă vizibil de către frați. Puteți vedea aceleași scopuri afirmate în Tit 3:10-11; 1 Timotei 5:20; Apocalipsa 2:2, 14-15, 20-21.

Astfel, este evident că această dezaprobare, judecată și pedeapsă spirituală este o poruncă a lui Hristos, pentru a cărei practicare El i-a dat autoritate bisericii Sale, întrucât este necesară pentru zidirea și păstrarea ei în onoare, puritate și ordine.

2

ORDINEA ȘI MODALITĂȚILE DE EXCOMUNICARE

Au existat multe dispute în legătură cu ordinea și felurile de excomunicare. Unii presupun că ar exista două modalități de excomunicare: una pe care ei o numesc „mică” și alta pe care o numesc „mare”; alții vorbesc de trei feluri, pretinzând o corespondență cu lumea ebraică. În Scriptură, însă, nu există nicio mențiune cu privire la mai mult de un fel de excomunicare și nici cu privire la o excomunicare cu mai multe grade de aplicare. *Separarea de la orice fel de participare în activitatea bisericii*, în închinare și alte privilegii ale ei este singura formă de excomunicare despre care Scriptura ne vorbește. Dar atunci când o persoană cauzează dezordine mare într-o biserică și se comportă scandalos în relație cu membrii, unii consideră că trebuie să existe o

oprire a accesului acelei persoane la Cina Domnului înainte de excomunicarea din biserică, în cazul în care persoana rămâne nepocăită. Și în unele situații se poate proceda astfel. Dar această suspendare nu este o poruncă specială, ci numai un act de prudență în aplicarea regulilor bisericii, care are scopul de a evita ofensa și cearta. Nimeni nu pune la îndoială îndatorirea liderilor bisericii de a-i cere oricui să fie separat pentru o vreme de la privilegiul participării la Cina Domnului, în cazul în care ar fi dovedit că a păcătuit în mod scandalos. Și dacă vreo persoană va refuza să se supună acestora, biserica nu mai are la îndemână nici o altă modalitate de rezolvare a situației decât să procedeze la separarea completă a persoanei în cauză de comuniunea bisericii, căci zidirea bisericii nu poate fi obstrucționată de neascultarea încăpățânată a vreunuia dintre ei.

A. EXCOMUNICAREA ESTE UN ACT AL AUTORITĂȚII BISERICII

După cum am dovedit mai înainte, această excomunicare este un act al autorității bisericii, practică în Numele Domnului nostru Isus Hristos. Și dacă este așa, atunci ea este pusă în aplicare prin slujitorii bisericii – adică cei care sunt puși în autoritate – căci autoritatea bisericii nu poate să se manifeste în mod adecvat decât

prin slujitorii ei. Există o slujire în biserică, limitată la ajutorarea administrativă, și care este lipsită de vreo autoritate formală, anume slujirea diaconilor. Dar autoritatea bisericii nu se poate exercita decât prin prezbiterii și liderii bisericii. Și există două motive care dovedesc că autoritatea pentru excomunicare le aparține:

1. Datorită apostolilor, în virtutea autorității pe care o aveau ei față de orice biserică, și care s-au unit în practicarea *autoritară a excomunicării*, după cum este clar în cazul asupra căruia am insistat (1 Corinteni 5). Iar în acest sens nu mai există azi o altă autoritate decât cea a prezbiterilor bisericii.

2. Este un *act al conducerii*. Conducerea, așa cum este denumită ea, stă doar în mâinile prezbiterilor. Am putea adăuga aici faptul că grija pentru păstrarea bisericii în puritatea ei, grija pentru apărarea onoarei ei, pentru zidirea tuturor membrilor ei, și pentru corectarea acelor care păcătuiesc le este dată în principal lor, sau poruncită lor, după cum am arătat. Ei sunt cei mai în măsură să judece când și pentru ce anume trebuie decisă mustrarea în acest fel a oricărei persoane, lucru care implică înțelepciunea cea mai înaltă în conducerea spirituală. De aceea, a omite practicarea excomunicării, atunci când ar trebui făcută, este considerată neglijență din partea liderilor bisericii, pentru că aceasta le este

dată ca poruncă. Astfel, autoritatea pentru excomunicare le aparține prezbiterilor în ceea ce privește slujirea de care sunt datori și în ceea ce privește autoritatea de a practica acest act de conducere.

B. EXCOMUNICAREA PRIVEȘTE ÎNTREAGA BISERICĂ.

Indiferent cum ar fi puse în practică, nu pot fi negate interesul și autoritatea mari ale întregii biserici, în aceste aspecte. Într-adevăr, oriunde apostolul se confruntă cu această problemă, el nu le recomandă nicăieri exclusiv slujitorilor bisericii să practice excomunicarea, ci întregii biserici sau fraților care o compun. Iar acest lucru este evident în pasajele citate mai sus.

Excomunicarea privește întreaga biserică din punct de vedere al datoriei, interesului și autorității:

1. În ce privește *datoria bisericii*. În virtutea chemării la veghere reciprocă a tuturor membrilor bisericii, unii asupra altora, și a responsabilității de a purta de grijă unii altora, spre binele, onoarea, reputația și zidirea întregului trup, este îndatorirea lor reciprocă și comună de a lepăda dintre ei orice este contrar acestor scopuri. Aceia dintre ei care nu sunt preocupați de aceste lucruri sunt morți [spiritual – n.trad.] și sunt membri inutili în biserică.

2. În ce privește *interesul bisericii*. Membrii bisericii au un interes în acest sens. Ei sunt chemați să se preocupe ca să nu apară printre ei vreo rădăcină de amărăciune, și care să îi pângărească (Evrei 12:15). Se spune adesea că cei buni nu sunt pângăriți când au comuniune cu cei care sunt păcătoși, atunci când participă împreună la sacramentele sfinte. Și este în parte adevărat acest lucru, dar numai în ceea ce îi privește pe cei ipocriți nedescoperiți sau pe cei care nu au păcătuit într-un mod scandalos. Dar a promova ideea că opinia membrilor bisericii nu are nici o importanță în ce privește păcatele scandaloase și umblarea stricată a unora, și că poate exista comuniune spirituală cu acești oameni, că și unii și alții se pot recunoaște deschis ca membri ai aceluiași trup spiritual, este o capcană diabolică, inventată pentru a întreține bisericile într-o siguranță oribilă, care va duce la ruina lor. Totuși, în afară de pângărirea care poate să se facă prin participarea la sacramente alături de astfel de persoane, există o multitudine de alte modalități prin care, prin exemplul lor – dacă este ocolit de muștrarea aspră –, astfel de oameni își pot periclita credința, dragostea, și ascultarea. Astfel, ei se obligă să aibă un interes spiritual în ce privește excomunicarea, întrucât ei au grijă de sufletele lor, și decid împreună să îi separe de biserică pe aceia care rămân încăpățânați în păcatele lor.

3. În ce privește *autoritatea* bisericii. Punerea în aplicare a acestei pedepse îi este poruncită bisericii. După cum membrii ei convin asupra excomunicării și a modului în care ea trebuie practică, tot așa ar trebui să fie și cu punerea ei în practică și cu încetarea pedepsei. Căci ei sunt aceia care trebuie să îi îndepărteze din părtășia lor pe unii, altfel sentința dată de ei nu are nicio utilitate sau validitate. Această pedepsire trebuie să fie aplicată de „mulți”, care sunt tot aceia de la care se cere să accepte primirea din nou a celui care a fost muștrat și s-a corectat. Astfel, excomunicarea lipsită de consimțământul bisericii este nulă.

Dar dacă ar spune cineva că excomunicarea nu ar fi un act al autorității sau slujirii bisericii, ci al puterii care ține de comunitate, și care ar proveni din dreptul lor de vot, putere ghidată și călăuzită de slujitorii și prezbiterii bisericii, eu voi relua imediat acest subiect, tratându-l și mai specific, până când aş oferi suficiente argumente pentru a convinge orice persoană.

C. CUI I SE APLICĂ EXCOMUNICAREA

Următorul aspect pe care îl vom studia este legat de persoanele cărora biserica le aplică excomunicarea, sau, altfel spus, cine sunt aceia care trebuie excomunicați.

1. În primul rând, ei trebuie să fie membri ai acelei biserici care a luat hotărârea de excomunicare împotriva lor. După cum am dovedit anterior, acest lucru nu se poate face fără ca ei să recunoască acest drept al bisericii lor locale. O biserică nu îi poate excomunica pe membrii alteia.

Pentru acea biserică, ei sunt ca niște străini, și nu are nici o autoritate să îi judece. Fundamentul pentru dreptul de a lua hotărâri în această privință stă în angajamentul lor voluntar de a respecta și împlini regulile și legile congregației în care sunt admiși ca membri. Ofensa a fost săvârșită la adresa bisericii locale; iar excomunicarea este un act al acelei biserici, având ca scop propria zidire.

Orice hotărâre de excomunicare este nulă, dacă ea este poruncită, luată, sau pronunțată de orice alte persoane în afara prezbiterilor bisericii locale, în cadrul căreia a fost săvârșit acel păcat care conduce la excomunicare.

2. Membrii bisericii care pot fi pe drept excomunicați pot fi de două feluri:⁶

⁶ Este ciudat că autorul menționează aici un singur fel, uitând să îl includă și pe al doilea. Probabil că el a avut în intenție ca, în cazul celui de-al doilea, să se refere la

(1) Primii sunt cei care continuă cu încăpățănare în practica păcatelor scandaloase, chiar și după muștrarea în privat și în public. Procesul de muștrare care trebuie urmat de la prima ofensă este atât de clar prezentat pentru situațiile obișnuite (Matei 18:15-20) încât nu mai este nevoie să îl explic. Perioada de timp care trebuie alocată diverselor grade de muștrare va face însă obiectul analizei noastre în scurt timp. Pentru a face o judecată dreaptă a celui care continuă în orice păcat scandalos cu încăpățănare, sunt necesare următoarele:

[1] Ca păcatul, considerat în el însuși, să fie recunoscut ca atare de toți, fără a exista îndoieli, dispute, sau ezitări. Trebuie să fie un păcat care este judecat și condamnat în lumina naturii sau a mărturiei exprese a Scripturii. Trebuie să fie un păcat asupra căruia Duhul Sfânt să mărturisească faptul că – dacă persoana în cauză continuă în el și nu se pocăiește – starea persoanei respective este lipsită de consecvență în ce privește mântuirea. Dacă lucrul ce trebuie condamnat în mod expres este îndoielnic sau se pune întrebarea dacă este cu adevărat păcat sau nu, în special când este un astfel

membrii al căror comportament, deși nu este în mod grosolan scandalos și încăpățânat, era atât de nesupus și atât de statornic în a se împotrivi autorității bisericii, încât a continua ca ei să se bucure de membralitatea în biserică ar fi distrus pacea și ordinea bisericii.—*nota editorilor, Banner of Truth Edition.*

de păcat ce rezultă din natura întâmplării, din caracterul persoanei care l-a săvârșit sau din alte circumstanțe, așa încât persoana vinovată nu poate să își vadă vinovăția, și nici ceilalți nu sunt pe deplin încredințați în mințile lor cu privire la natura faptei în sine – *într-un astfel de caz nu există loc pentru excomunicare*. Iar dacă s-ar permite aplicarea excomunicării pentru orice păcat, în afara celor care sunt evidente (după cum spune apostolul, „faptele firii pământești sunt cunoscute”) în lumina naturii și a mărturiei exprese a Scripturii, nu doar că administrarea ei va fi dificilă – devenind o chestiune de dispută nepotrivită pentru zidirea trupului bisericii – ci ea va și da naștere unor porniri răutăcioase ale oamenilor, care o vor folosi pentru tot felul de certuri, dezbinări și diferențe, lăsând loc intereselor și părtinirii. Acestea vor pângări această instituție dumnezeiască. Ea trebuie, deci, să fie limitată la acele păcate care sunt condamnable în lumina naturii și a mărturiei exprese a Scripturii, fiind inconsecvente cu mântuirea prin Isus Hristos, în condițiile în care persoana în cauză continuă în acele păcate; dacă facem astfel, toate lucrurile care țin de administrarea ei vor fi clare și ușor de aplicat.

Neglijarea acestei reguli a condus la confuzii și neorânduială oribilă în practicarea excomunicării, încă din vremuri străvechi. Așa cum a fost aplicată în mare parte lucrurilor sfinte, drepte și bune, sau în împlinirea îndatoririlor Evangheliei pe care oamenii le-au avut față de Hristos și spre binele sufletelor lor, tot așa și excomunicarea trebuie practică ținând cont de diferențele care provin din legile și regulile oamenilor – și aceasta în situațiile neînsemnate sau secundare ca importanță.

[2] Este necesar ca, *în această situație*, păcatul să fie ori *mărturisit*, ori să *nu fie negat*, sau să *fie dovedit în mod clar*. Vom vedea ceva mai târziu cât de departe se poate merge în acest lucru și care este fundamentul modului în care să se procedeze în ce privește mărturiile sau probele care să concure la circumstanțele acuzatoare. Chiar dacă în situațiile în care apar zvonuri în public, o bună mărturie în favoarea celui acuzat din partea celor care au o bună reputație în biserică este folosită și suficientă în unele cazuri, și care poate să respingă acuzațiile publice – totuși a-i cere cuiva să fie salvat de alții de la orice fel de acuzații scandaloase care i s-ar aduce este o tiranie de nepermis.

[3] Este nevoie, de asemenea, ca procesul dinaintea excomunicării, constând în muștrare personală și publică repetată, însoțit de o așteptare cu răbdare a succesului fiecăreia din ele, să se facă în mod corect. Vom vedea un pic mai târziu dacă acest proces trebuie aplicat tuturor situațiilor care necesită excomunicarea. În mod obișnuit, este atât de necesar spre convingerea minții și a conștiinței celui învinuit ca el să fie lăsat fără scuze în el însuși sau fără argumente înaintea bisericii, atât de potrivit pentru a fi expresia harului și îndelungii răbdări a lui Hristos față de păcătoși, atât de indispensabil pentru îndreptățirea bisericii în punerea lui în aplicare – încât omiterea lui va conduce, probabil, la o sentință inutilă și lipsită de eficiență. O aplicare de genul, „Te muștru o dată, de două ori, de trei ori”, după care se trece imediat la excomunicare, ar fi o respectare absurdă a acestei porunci divine.

[4] Este necesar ca situația persoanei învinuite să fie prezentată în biserică, atât în situația încăpățănării ei cât și în situația întoarcerii ei cu pocăință, astfel încât să fie judecată și muștrată de întreaga biserică, în dragoste și compasiune. Puțini sunt aceia care sunt atât de stricați în esența lor

încât, atunci când păcatul de care sunt învinuiți este prezentat și dovedit pe bună dreptate înaintea lor în lumina naturii și a Scripturii, să nu manifeste câtuși de puțină întristare și pocăință. Dacă aceasta este suficientă, după cum este în majoritatea situațiilor, pentru a pune capăt oricărei alte etape a procesului de excomunicare din biserică, ține de judecata acelei biserici, luând în considerare circumstanțele situației și lucrurile care sunt necesare pentru zidirea ei. Singura regulă care trebuie urmată mereu este aceasta – să se evite orice formă de grabă sau precipitare în orice circumstanță, astfel încât să nu fie ruinată ordinea și conducerea bisericii.

D. ADMINISTRAREA EXCOMUNICĂRII

Acum vom lua în considerare *modalitatea* în care excomunicarea trebuie administrată conform cu voia lui Hristos. Pentru aceasta, sunt necesare următoarele:

1. *Rugăciune*, fără de care nu se poate ca excomunicarea să fie făcută în Numele Domnului nostru Isus Hristos. Administrarea oricărei porunci a Evangheliei fără rugăciune nu este altceva decât o pângărire oribilă a ei. Neglijarea sau împotrivirea la aceasta, în cazul ori-

căroră care își iau asupra lor îndatorirea de a-i excomunica pe alții, constituie o proclamare deschisă a nulității actului și deciziei luate de ei. Respectarea oricărui aspect în administrarea ei, cu oricâtă reverență față de Dumnezeu, dar fără o invocare serioasă a Numelui lui Hristos prin care prezența și autoritatea Lui să fie chemate peste cei care o practică, este lucrul care a determinat conștiințele oricăror oameni să se simtă libere de orice preocupare cu privire la această mustrare eclezială. Și datorită acestui lucru, aceia care administrează excomunicarea nu se pot aștepta la vreun succes de pe urma ei decât în măsura în care ei invocă această putere din afara lor. Acolo unde rugăciunea lor eșuează, excomunicarea este foarte rapid abandonată – așa cum s-a întâmplat când Papa a amenințat adunările bisericesti din cantoanele Elveției. El a spus că, dacă ei nu se supuneau deciziilor lui, îi va excomunica. La aceasta, ei au răspuns cu o singură propoziție – „Nu ne poți excomunica”, lucru care a pus capăt conflictului. Așa că, atunci când Domnul nostru Isus Hristos îi dă bisericii Sale autoritatea de a lega și de a dezlega, călăuzind-o în exercitarea acestei autorități, El o ghidează în a cere ajutor de la El prin rugăciune, atunci când membrii ei sunt adunați împreună (Matei 18:18-20). La rândul lui, apostolul a călăuzit biserica din Corint ca ei să treacă la aplicarea

excomunicării, atunci când ei erau adunați împreună în Numele Domnului Isus Hristos (1 Corinteni 5:4), lucru care nu se putea face fără a chema Numele Lui. Pe scurt, fără rugăciune, excomunicarea însăși nu este sfințită în biserică, cei care o administrează nu sunt potriviți pentru a face asta, iar autoritatea lui Hristos nu ajunge să fie deținută de ei sau implicată în vreun fel în care să fie obținut ajutorul divin. În astfel de situație, tot ceea ce se va petrece nu va fi deloc o excomunicare, ci o blestemare brutală, așa cum ies multe vorbe neorânduite din gurile oamenilor.

Rugăciunea necesară aici este de trei feluri: (1) Rugăciune înainte de orice fel de discuție, prin care să se ceară călăuzire într-o problemă atât de importantă și gravă. Nu este un lucru mărunt să se cadă în greșală atunci când oamenii acționează în Numele lui Hristos și când Îi implică autoritatea în lucruri care nu sunt în voia Lui. Până și cei mai buni oameni și cele mai bune biserici pot să cadă în astfel de greșeli, atunci când nu se află sub călăuzirea Duhului Sfânt, care poate fi obținută numai prin rugăciune. (2) În administrarea excomunicării, cerându-se ca ceea ce este făcut pe pământ să fie aprobat în cer de către Hristos și să aibă efectul potrivit cu scopul ei. (3) Această rugăciune trebuie apoi urmată de rugăciunea bisericii pentru aceleași scopuri, anume ca

ea să conducă la smerirea, pocăința, vindecarea și restaurarea celui vinovat.

2. Întristare. Apostolul Pavel, când a mustrat biserica din Corint pentru neglijarea excomunicării, atunci când aceasta fusese necesară, el le spune că ei nu se „mâhniseră”, astfel încât cel vinovat să fie dat afară dintre ei (1 Corinteni 5:2). Nu se poate ca excomunicarea să se facă fără întristare. Pavel însuși vorbește în aceiași termeni, când plânge pentru ei: „să îi plâng pe mulți dintre cei ce au păcătuit mai înainte” (2 Corinteni 12:21). Compasiunea pentru persoana vinovată în ceea ce privește situația periculoasă în care aceasta a fost pusă – fiind dat afară un membru al aceluiași trup, cu care a existat până de curând comuniune în tainele sfinte ale închinării divine și cu care stătuseră la Masa Domnului – însoțită de un simțământ de dezonorare a Evangheliei prin această cădere, toate acestea trebuie să producă această mâhnire sau întristare în inimile celor care au fost implicați în punerea în aplicare a acestei pedepse. Nu este recomandabil niciunei biserici să practice excomunicarea înainte ca ei înșiși să fie afectați cu întristare de situația în care s-a ajuns.

3. Simțământul corect al judecății viitoare pe care o va face Hristos, căci, prin excomunicare, noi practicăm judecata, în locul lui Hristos, în aspecte care țin de casa

Lui și de Împărăția Lui. Vai de aceia care îndrăznesc să pronunțe această sentință fără convingerea celui vinovat, cu argumente solide, că aceasta este sentința pronunțată de Hristos Însuși! În excomunicare se face o anume ilustrare a judecății viitoare, atunci când Hristos îi va îndepărta de la El pe vecie pe toți ipocriții și păcătoșii care nu se pocăiesc. Acest lucru a fost bine exprimat de Tertullian⁷: „Atunci se fac îndemnuri, muștrări și critici la adresa persoanei implicate. Căci lucrarea aceasta de judecată între noi este făcută cu sobrietate, așa cum se cuvine acelor care sunt siguri că stau înaintea ochilor lui Dumnezeu; iar cel mai bun exemplu este judecata viitoare, când orice persoană va fi separată de noi, la fel cum acum se impune separarea de noi în rugăciune, în congregație și în toată părtășia noastră sfântă”⁸.

Acolo unde această îndatorire este împlinită, ea va fi un mijloc al păzirii noastre împotriva simțămintelor și scopurilor nesfinte, care adesea intervin în mințile oamenilor.

În ultimul rând, întrucât *natura și scopul* acestei judecăți sau sentințe sunt *corective*, nu *punitive* – având

⁷ Tertullian (160-230) – teolog și autor creștin timpuriu.

⁸ Tertullian, „The Apology” în Alexander Roberts, James Donaldson și A. Cleveland Coxe, *The Ante-Nicene Fathers Vol. III: Translations of the Writings of the Fathers Down to A.D. 325* (Oak Harbor: Logos Research Systems, 1997), 46.

ca scop vindecarea, nu distrugerea – îndatorirea bisericii și a acelorora direct responsabili de a o duce la îndeplinire și de a o face eficientă este atât de evidentă. Nu știu la ce ar fi utilă abordarea de tip *significabit* și *capias*⁹ în acest caz; aceia care se folosesc de ea nu aparțin religiei creștine mai mult decât ar aparține o mână de uscături. Principalele obligații ale bisericii, ale tuturor membrilor ei, față de cel pe drept excomunicat, constau în rugăciunea pentru persoana respectivă, muștrarea, atunci când se oferă ocazia, compasiunea față de starea nefericită a ei (care este cu mult mai deplorabilă decât dacă n-ar fi fost confruntat), înfrânarea de la orice legături sau conversații, însoțite de o bunăvoință în a restaura dragostea cu toate roadele ei față de persoana excomunicată [dacă ea se pocăiește – n.trad.]. Mai departe, voi explica ce anume îndatoriri au liderii bisericii în aplicarea excomunicării, explicând în același timp unele lucruri care au fost menționate mai sus doar în treacăt.

E. CINE ESTE RESPONSABIL – LIDERII BISERICII, SAU BISERICA?

Mai devreme, am examinat întrucâtva întrebarea dacă excomunicarea ar trebui să fie un act al autorității

⁹ *significabit...capias* – primele cuvinte utilizate în anumite scrieri cu rol legal care întăreau sentințele bisericii și îi protejau autoritatea.

și responsabilității *liderilor* bisericii sau al *frățietății* bisericii. Dar, de dragul unora care vor să clarifice acest aspect, voi cerceta mai mult adevărul în legătură cu el, deși nu voi modifica nimic din ceea ce s-a spus mai înainte.

1. Este un lucru clar – și s-a dovedit deja, așa că îl iau ca atare – că *Domnul Hristos i-a dat această autoritate bisericii*. Astfel, în exercitarea acesteia, atât liderii cât și membrii bisericii sunt chemați să acționeze conform intereselor acesteia, întrucât acea utilizare a puterii excomunicării împotriva oricărui om, care nu este în ea însăși un act de ascultare față de Hristos, devine astfel nulă. De aceea, nu există o distincție sau o distribuire a acestei autorități în biserică, ci numai o interpușoare a unei îndatoriri speciale.

2. Existența instituției bisericii lui Hristos ca o *societate distinctă*, având *scopuri speciale*, nu o deposează de drepturile ei naturale, ca grup de oameni. În orice comunitate de oameni există, prin asociere voluntară, o putere și un drept natural de a-i îndepărta din comunitate pe aceia care nu se lasă conduși de legile comunității respective. Și dacă biserica, prin instituirea unei noi autorități în ce privește modalitatea de aplicare și scopurile excomunicării, ar fi deposedată de autoritatea ei originală, radicală, în ce privește scopul general al

excomunicării și păzirea purității ei, această nouă modalitate n-ar aduce nici un câștig bisericii prin instituirea ei.

Se poate înțelege cu ușurință faptul că Domnul Hristos a lăsat, în mod specific, calea și modalitatea de utilizare a acestei autorități, sau modalitatea de administrare a acestei pedepse, lăsând-o în grija liderilor bisericii. Dar prin aceasta nu trebuie înțeles că El ar fi deposedat biserica de dreptul ei sau i-ar împiedica cu ceva pe membrii ei să își îndeplinească îndatorirea de a-și păstra comunitatea integră și pură. Nici n-ar putea să fie lăsată în grija altcuiva într-o modalitate specială, întrucât, dacă acele persoane ar fi neglijente, iar aceia care, prin Legea și porunca lui Hristos, ar trebui să fie îndepărtați din părtășia bisericii, dar ei rămân și perseverează în păcat și stricăciune, atunci biserica ar fi nevinovată. Dar apostolul a acuzat întreaga biserică din Corint ca fiind vinovată de păcatul neglijenței, când n-au îndepărtat din mijlocul lor acea persoană care practica incestul.

Dacă această autoritate ar fi fost lăsată în mâna câtorva lideri ai bisericii, atunci apostolul n-ar fi învinuit întreaga biserică, pentru că ea n-ar fi fost obligată la așa ceva; nimeni nu poate fi făcut vinovat de neglijența altora în a-și împlini îndatoririle.

3. Biserica, în *esența* ei, este mai presus de liderii ei ordinați, pentru că apostolii au ordonat slujitori în fiecare biserică. Însă biserica este cea care are puterea să îndeparteze din părtășia ei un membru care este încăpățânat în păcat; ei au această putere pentru că împreună formează o comunitate formată prin asociere voluntară.

4. Chiar dacă o biserică este completă și organizată, avându-și propriii lideri, așa cum era biserica din Corint, regulile, instrucțiunile și poruncile sunt date în mod expres frățietății sau adunării, căci este datoria bisericii în întregime să administreze această pedeapsă și să se separe de cel vinovat (1 Corinteni 5:1-7; 2 Corinteni 2:7-8). Da, *epitimia*¹⁰, sau aplicarea pedepsei, este datoria lor (2 Corinteni 2:6). Toate aceste lucruri implică un drept și o îndatorire a întregii biserici de a acționa conform intereselor ei, atunci când practică excomunicarea.

5. Există *anumite acțiuni* care țin de biserică, în calitate de trup de frați, și de care nu poate fi deposedată fără a distruge natura sentinței și fără a o face astfel ineficientă. Acestea includ: 1) Cunoașterea cauzei, fără de care nu poate fi învinuită că ar fi neglijentă în aplicarea

¹⁰ *epitimia* – gr. pedeapsă.

excomunicării; 2) Îndeplinirea unor îndatoriri pregătitoare, precum rugăciunea pentru, întristarea față de, și musturarea celui vinovat, lucruri de care ei sunt în mod expres responsabili; 3) Oferirea mărturiei lor comune și a acordului lor, prin vot comun, prin care ei susțin hotărârea luată împreună. Fără aceste lucruri, excomunicarea nu rămâne decât o lozincă; ea nu aparține anumitor persoane care ar fi puse de Hristos lideri în biserica Sa.

6. Drept consecință, tot de biserică țin și îndatoririle față de cel excomunicat, pentru că acestea vin ca o consecință a faptului că biserica a fost cea care l-a exclus din părtășia lor. Acestea includ: 1) rugăciunea pentru cel excomunicat, ca fiind unul însemnat de biserică și pus sub disciplina lui Hristos; și 2) evitarea părtășiei publice și private cu el, astfel ca el să fie rușinat, ca și alte lucruri asemănătoare – toate izvorând din acțiunea lor voluntară de a-l exclude dintre ei, și la care nu pot fi obligați fără ca ei să-l fi judecat pe acela pe care l-au exclus.

7. Pe de altă parte, în ce privește aspectele formale care privesc punerea în aplicare a acestei pedepse, este necesar un act de autoritate din partea slujitorilor, întrucât: (1) Excomunicarea este un act de conducere, iar aceasta este făcută numai prin prezbiteri. (2) Autoritatea în a pune în aplicare pedeapsa, în ce privește cheia

pentru legare și dezlegare, este lăsată în grija acestora, atâta vreme cât autoritatea este utilizată în Numele lui Hristos.

8. Voi încheia aici, nemaispunând nimic altceva decât că *excomunicarea* este un act al autorității bisericii, exercitat prin liderii și membrii ei, care acționează potrivit cu drepturile, interesele și îndatoririle lor, în mod particular cele care le sunt poruncite. Liderii bisericii acționează, în ce privește excomunicarea, ca slujitori cu autoritate; frații, sau trupul bisericii, acționează cu autoritate, totuși în așa fel încât liderii nu sunt în niciun fel privați de autoritatea, consimțământul și votul lor în biserică, dar ei au același interes ca toți ceilalți membri ai bisericii. Dar comunitatea bisericii nu are niciun interes față de acele acțiuni autoritare ale liderilor, care le sunt poruncite în mod particular lor. Oriunde lipsește oricare dintre acestea, întreaga punere în aplicare a acestei îndatoriri este invalidată, iar scopul pedepsei este făcut inefficient.

3

ASPECTE IMPORTANTE ÎN EXCOMUNICARE

A. *Există posibilitatea ca, deși pe drept hotărâtă, excomunicarea unei persoane să nu fie aplicată sau să trebuiască să nu fie aplicată în cazul în care există riscul de a se produce tulburare în biserică sau dacă existența bisericii ar fi pusă în pericol?*

Există trei circumstanțe în care astfel de pericole pot să apară.

De obicei, aceia care pun această întrebare, consideră că așa trebuie să se procedeze în circumstanțe de acest gen, și se pare că aceasta ar fi fost și opinia lui Augustin¹¹. Tulburările și pericolele pot să provină din 3 surse:

¹¹ **Austin** sau **Aurelius Augustin** (354-430) - episcop al zonei Hipo Regius din Africa de nord.

- 1) din actul *excomunicării* în sine,
- 2) de la *persoanele* care urmează să fie excomunicate, și
- 3) din interiorul *bisericii*.

1. Tulburările pot să provină din actul *excomunicării* în sine, căci dacă ar consta într-un exercițiu al autorității care să fi fost interzis de magistrații civili, în virtutea legilor civile, aceia care îl pun în aplicare pot fi trași la răspundere și pot fi obligați să plătească daune în astfel de cazuri.

2. Persoanele ce urmează să fie excomunicate pot să fie oameni puternici și importanți în această lume, astfel încât dacă ei sunt provocați prin excomunicare, se pot folosi de acest prilej pentru a porni persecuție împotriva bisericii, după cum adesea s-a întâmplat.

3. Biserica însăși poate fi împărțită în astfel de circumstanțe, așa încât dezbinările pot să dureze multă vreme. De aceea, neaplicarea sentinței de excomunicare poate să prevină astfel de tulburări.

Fundamente în formularea răspunsului

Pentru a răspunde acestei întrebări, trebuie să prezumăm anumite lucruri, precum:

1. Să presupunem că nu ar fi nimic păcătos sau rău din punct de vedere moral în ceea ce privește biserica, liderii ei sau oricare dintre membrii ei, care să determine refuzul lor de a pronunța și aplica sentința de excomunicare. Rămâne de văzut cum să tratăm situația când astfel de tulburări ar fi cauzate de vreun păcat, și care astfel ar conduce la nevoia de a evita îndeplinirea acestei îndatoriri.

2. Mai trebuie să presupunem (1) că motivul excomunicării este clar și evident, atât în ce privește faptele cât și legătura acestora cu persoana învinuită, așa încât nici un om rațional nu ar putea să spună că ar fi un lucru potrivit ca un astfel de om să continue să fie membru în acea adunare – după cum trebuie să fie oriunde este aplicată excomunicarea. (2) Că, după mustrare, persoanei în cauză i s-a oferit suficient timp pentru a se pocăi, și că biserica este de acord că așa stau lucrurile. (3) Că biserica are de suferit în realitate în ce privește onoarea și reputația dacă îngăduie ca un om cu un astfel de comportament revoltător să rămână printre ei.

Având aceste ipoteze, răspunsul meu este că nu văd niciun motiv întemeiat ca omiterea aplicării pedepsei de excomunicare să fie încuviințată sau ca biserica să fie scuzată de vinovăția păcatului de a nu excomunica acea persoană. Și aceasta, din următoarele motive:

1. Pretenția *pericolelor* la care ar fi expusă biserica este deșartă. Nu există nicio umbră de îndoială că biserica n-ar avea autoritatea să aplice pedeapsa. În excomunicare nu există nimic care să implice legile omenești. Ea nu se aplică persoanelor în ce privește viețile, libertățile, proprietățile sau privilegiile lor lumești. Ea nu îi expune pe oameni, lăsându-i la îndemâna puterii sau a condamnării de către alții, și nici nu îi judecă cu privire la pozițiile lor sociale sau privilegiile vieții obișnuite. Așadar, excomunicarea nu are nicio legătură cu legile civile, neavând o semnificație mai mare decât, să zicem, ar avea actul unui părinte de a-l dezmoșteni pe copilul lui răzvrătit.

2. În ceea ce privește *pericolul persecuției* ce ar putea veni din partea persoanei vizată de excomunicare, eu zic că, (1) Același lucru se poate produce în ce privește oricare dintre celelalte îndatoriri de ascultare pe care biserica le are față de Isus Hristos, și prin care lumea aceasta este provocată, și, dacă ar fi așa, întreaga mărturie a bisericii ar trebui să nască în ea teama de persecuție. A oferi o dovadă de atitudine împotriva păcatului în felul în care Hristos a poruncit este o chestiune de mărturie. (2) Apostolii n-au fost dați înapoi de acest pericol când l-au excomunicat pe Simon vrăjitorul, când s-au depărtat de iudaizatori, de Imeneu și Alexandru, și de alții ca ei.

(3) Domnul Hristos a poruncit și a muștră bisericele, în funcție de cât de stricte au fost ele în ascultarea de această îndatorire, fără a ține cont de teama de persecuție care putea fi generată de aplicarea ei (Apocalipsa 2-3). Și, (4) El va purta de grijă bisericii Sale în toată ascultarea ei de El, și va face în așa fel încât toate consecințele negative să se întoarcă în final spre binele ei.

3. În ceea ce privește *pericolul dezbinărilor în biserică*, nu poate fi spus nimic altceva decât că, dacă respectarea ordinii, dragostea și simțul datoriei nu previn astfel de dezbinări, nu există nicio altă cale lăsată de Hristos care să facă să se ajungă la asta; și dacă unii sunt gata să provoace astfel de dezbinări (și sunt mulți dintre aceștia), ei trebuie să fie gata să își asume și propria blamare.

B. *Cum trebuie procedat dacă o astfel de persoană, care merită să fie excomunicată, este muștră, rămâne nepocăită, dar în mod voluntar se retrage din biserică? Mai este nevoie ca o astfel de persoană să fie excomunicată?*

1. Unii spun că este suficient ca biserica să declare că o persoană s-a despărțit de biserică și, deci, nu ar mai fi nevoie de nimic altceva, persoana respectivă trebuind lăsată să facă ce vrea în lume. Acest lucru este suficient doar pentru aceia care nu au nicio autoritate cu privire

la excomunicare, și care sunt mulțumiți doar cu o încetare a părtășiei, și care distruge o ramură principală a autorității „cheilor” (Matei 16:19).

2. Atunci când păcătuirea este clară, vizibilă, scandaloasă, și persoana vinovată continuă în ea, când muștrarea este disprețuită sau ignorată, este de datoria bisericii să pronunțe sentința excomunicării împotriva unei astfel de persoane, indiferent de separarea sa voluntară de biserică. Și aceasta din 5 motive:

(1) Niciun om nu poate să își creeze avantaje sau să se distanțeze de orice dezavantaje, muștrări sau pedepse spirituale pentru propriul păcat, prin separarea voluntară de biserică, atunci când persoana respectivă este muștrată pentru păcate scandaloase.

(2) Este necesar ca biserica, atât în vederea achitării de datoria de a-și apăra *onoarea*, cât și pentru beneficiul și zidirea spirituală a ei, să caute să practice în relație cu cel vinovat smerirea, întristarea și rugăciunea, care sunt necesare în punerea în aplicare a excomunicării.

(3) Este nevoie, *spre binele celui excomunicat*, întrucât [1] scopul final în instituirea acestei porunci este corectarea lui, nu distrugerea lui, și ea

poate fi eficientă în a aduce în viața lui pocăința și întoarcerea, și [2] excomunicarea trebuie pusă în aplicare prin muștrare aspră și rugăciune, care, la vremea potrivită, își vor produce efectele până și în cel mai încăpățânat păcătos.

(4) Nu este înțelept și nu păstrează ordinea în nicio adunare de oameni, care este înzestrată cu autoritate în acest sens, după cum biserica a fost înzestrată de Însuși Hristos, ca să fie tolerate persoane încăpățânate la muștrare cu privire la încălcarea regulilor fundamentale ale acelu grup de oameni; nu este bine ca regulile să fie ignorate total, [sau] ca persoana respectivă să încalce ordinea și comuniunea, fără ca ea să fie muștrată, conform cu autoritatea care le este dată celor ce trebuie să facă această muștrare. A proceda altfel echivalează cu a expune batjocuria ordinea în adunarea aceea și cu a afirma lipsa încrederii în autoritatea proprie în ce privește pedepsirea spirituală a celor vinovați.

(5) Unul dintre scopurile pentru care bisericii i s-a dat porunca, puterea și autoritatea de a utiliza pedeapsa excomunicării este aceea de a da mărturie cu privire la judecata finală viitoare pe care

Hristos o va face asupra păcătoșilor care nu se pocăiesc, și de care nici unul dintre aceștia nu va putea fugi sau scăpa.

C. *Este posibil ca, în cazul vreunui păcat serios, biserica să apeleze la excomunicare fără alte muștrări care să o preceadă?*

1. Oamenii pot să ajungă să fie acuzați în mod greșit de păcate mari, de la cel mai grav păcat până la cele mai puțin serioase, și aceasta inclusiv prin aducerea de martori falși sau informații distorsionate, după cum a fost cazul Domnului Hristos Însuși, și după cum ne confirmă zilnic experiența de viață.

De aceea, trebuie evitată orice grabă și precipitare în decizii, fiind bine să evităm ce a făcut David când l-a judecat pe Mefiboșet, chiar dacă am fi presați de gravitatea păcatului.

2. Nu există niciun păcat individual care să nu fie supra sau subevaluat din cauza ignorării circumstanțelor lui. De aceea, biserica trebuie să cerceteze aceste circumstanțe pentru a căpăta o înțelegere completă a lor, așa încât toate lucrurile să fie bine cântărite și să se înțeleagă în ce fel biserica poate fi afectată de păcatul respectiv, lucruri care sunt esențiale în administrarea corectă a acestei porunci.

3. Acest lucru nu se poate face fără a *dialoga* cu persoana învinuită, căreia trebuie să i se permită să se apere. Această cercetare, atunci când este descoperită vinovăția, trebuie să determine natura mustrării, pe care biserica trebuie să o pronunțe, ca în situații similare din trecut, în ordinea și conform cu regula care trebuie afirmate imediat.

D. *Mai este necesară excomunicarea în cazul unei persoane care a păcătuit grav, dar, odată ce păcatul i-a fost adus la cunoștință, acea persoană se pocăiește și este gata să își declare smerirea și pocăința într-un mod satisfăcător pentru biserică?*

1. Un lucru cert este că, dacă s-a procedat în ordine, și dacă este în mod special vorba de păcate săvârșite în privat, supunerea celui vinovat la mustrare, prin pocăință la prima sau a doua mustrare, conduce la oprirea oricărei alte acțiuni a bisericii.

2. Acolo unde cercetarea se face cu privire la păcate care, prin natura lor sau prin prisma circumstanțelor lor, ating reputația bisericii, răspunsul meu este următorul:

Dacă pocăința este dovedită înaintea liderilor bisericii ca fiind sinceră și proporțională cu gravitatea păcatului, prin demonstrarea ei exterioară, conform cu re-

gula Evangheliei, ei sunt nevoiți să considere în dragoste că persoana care a păcătuit este iertată și acceptată în Hristos, după cum toți păcătoșii care se pocăiesc sincer sunt iertați și acceptați, și atunci biserica nu poate merge mai departe în excomunicarea acestei persoane.

Spun aceasta din următoarele motive:

(1) Dacă ar merge mai departe cu excomunicarea, ei i-ar *respinge* în mod public pe aceia pe care, pe de altă parte, ar recunoaște că *Hristos îi primește*. Nu există nimic care să le dea dreptul de a proceda astfel; iar dacă totuși fac asta, ei se împotrivesc lui Hristos, sau cel puțin se folosesc de autoritatea Lui împotriva voii Lui. Da, o astfel de pedeapsă se distruge pe sine, căci ar afirma că Hristos ar dezaproba o persoană pe care, în fapt, El o primește.

(2) Dacă ar proceda la excomunicare, biserica ar reprezenta Evanghelia în mod greșit și implicit pe Domnul Isus Hristos, căci scopul principal al Evangheliei și al reprezentării lui Hristos Isus în Evanghelie este acela de a dovedi că toți cei care se pocăiesc cu sinceritate de păcatele lor sunt iertați și acceptați. Respingerea unei astfel de persoane în condițiile pocăinței sale sincere ar fi o

contradicție evidentă. Excomunicarea ar oferi o imagine nepotrivită în ce privește inima, gândirea și voia lui Hristos față de păcătoșii care se pocăiesc, și care ar fi periculoasă pentru credința creștinilor, indiferent cât de doctrinară ar fi punerea în aplicare a pedepsei excomunicării. Acest fel de excomunicare, care există în unele biserici, în care pedeapsa este aplicată indiferent de scopul avut în vedere de Hristos în ce privește acceptarea sau nu de către El a celor pe care ele îi excomunică, ajunge astfel să fie asemănarea unui profesor care predă minciuni.

(3) O continuare a pedepsirii celui învinuit este contrară *naturii și scopului ei*, întrucât excomunicarea este corectivă și instructivă, și nu are rolul de a pedepsi sau răzbuna. Țelul unic al ei, care este împlinit prin eficiența dată de faptul că este poruncă divină, stă în smerirea, pocăința și restaurarea păcătosului. Iar dacă acestea se obțin înainte de a pronunța excomunicarea, a merge mai departe ar fi în contradicție cu natura și scopurile ei.

Obiecție:

Vor spune unii că excomunicarea mai are și alt scop, anume păstrarea purității bisericii și restaurarea

onoarei și reputației ei, atunci când suferă din cauza păcatelor scandaloase ale oricărui dintre membrii ei.

Acestei obiecții eu îi răspund astfel: (1) Nicio biserică nu este sau nu poate fi pângărită de aceia pe care Hristos i-a curățat, după cum procedează El cu toți cei care se pocăiesc cu adevărat; (2) Nu presupune nicio dezonoare pentru vreo biserică să aibă drept membri persoane care au dovedit pocăință autentică. (3) Ocară prezentă poate fi tratată altfel, printr-un act de prudență, cerându-i, de exemplu, persoanei învinuite să se abțină o vreme de la participarea la Cina Domnului.

E. Ar trebui sau pot fi excomunicate persoanele care, deși nu sunt vinovate de păcate sau aspecte de imoralitate scandaloase, ele părăsesc în mod voit pătăria bisericii în care sunt membre, fără un motiv anume și fără să creeze dezbinări?

1. Acolo unde persoanele sunt membri apreciați în biserici, dar ei sunt forțați de împrejurări externe dincolo de abilitatea lor de a le controla, ei se pot muta la o altă biserică în mod liber.

Întrucât frecventarea bisericii este singura cauză formală care determină relația lor cu biserica respectivă, odată încetată aceasta, încetează de la sine și relația dintre ei și biserică.

2. Acolo unde persoanele sunt membri ai bisericilor prin asociere reciprocă sau prin consimțământ personal, părăsirea bisericii fără un motiv declarat este un lucru rău, care poate conduce la multe lucruri grave.

3. Dar întrucât principalul scop al tuturor bisericilor este acela al zidirii *sufletești*, pot exista multe motive juste și suficient de bune pentru care o persoană ar putea să se depărteze de *părtășia constantă a unei biserici*, pentru a participa la părtășia alteia. În ce privește aceste motive, el este singurul în măsură să judece cui este mai potrivit să se alăture spre zidirea sa spirituală, mai presus de orice alte lucruri. Biserica nu poate refuza niciunei persoane de acest fel libertatea aceasta, în condițiile în care ea se manifestă în pace și ordine.

4. Mai devreme am analizat situația persoanelor care se retrag din biserici în condițiile în care sunt vinovate de păcate scandaloase și se îndepărtează de la părtășia bisericii, și am subliniat că gestul lor nu constituie o piedică pentru biserică în a continua în mustrarea lor.

5. Întrucât există printre noi biserici sau persoane care sunt atât de stimate în conștiințele oamenilor, dar sunt atât de diferite în principiile și practicile lor, încât nu pot avea comuniune unele cu altele sau unii cu alții în închinare divină, se ridică următoarea întrebare: *Dacă*

un om părăsește o biserică de un anume fel pentru a se alătura uneia de un alt fel – de exemplu pleacă dintr-o congregație aleasă și se alătură unei biserici de la țară în mod constant și pe deplin – poate fi el excomunicat pe drept pentru un astfel de act, de către cei pe care i-a părăsit?

Răspuns: Un lucru este cert, pe de-o parte, anume că dacă un om părăsește comuniunea unei biserici de la țară pentru a se alătura uneia de la oraș, liderii acestora nu au nicio calitate să pună în discuție excomunicarea acelei persoane pentru acest gest. Dacă persoana care pleacă dintr-o biserică anume, o face (1) pentru a scăpa de *păcate care nu sunt scandaloase*, o face (2) în liniște, fără a încerca să provoace dezbinări sau confuzie în biserică, și (3) se alătură comuniunii unei alte biserici, ale cărei principii, constituție și închinare sunt acceptabile pentru ei, și prin care mărturia lor exterioară este păstrată, *biserica nu poate trece la excomunicarea ei*. Poate fi suficient să se afirme că aceste persoane au părăsit comuniunea bisericii în mod voluntar și nu se mai află sub supravegherea și grija ei. Biserica nu mai are obligații față de ei, ci doar la nivelul relațiilor generale, ca între creștini.

6. În ceea ce îi privește pe aceia a căror plecare este, pe cât de voluntară și lipsită de motive, pe atât de

însoțită de răutăți, precum insulte, reproșuri sau acuzații false – după cum este uzual în astfel de cazuri – bisericile pot să ia act împotriva acestor jigniri și ofense.

F. Cât timp trebuie să treacă de la momentul mustrării până la excomunicare?

1. Modalitatea unora de a alerga repede printre cuvintele de mustrare, ca și cum ar spune, „Te mustru odată, de două ori, de trei ori,” ca să poată deschide imediat calea pentru pedeapsa excomunicării, este una care trebuie să ne producă milă față de ignoranța lor pentru natura acelor lucruri față de care ei s-au pus să acționeze, și să ne facă să nu fim de acord cu producerea unor lucruri mai rele decât cele pe care le mustărăm la alții.

2. Natura excomunicării însăși necesită un timp considerabil între momentul mustrării și cel al excomunicării, întrucât țelul și scopul ce trebuie urmat încă de la prima mustrare este acela al pocăinței și întoarcerii celui vinovat. Eficiența ei nu ține de sau nu constă în mustrarea însăși, ci ea este una dintre cauzele morale care conduc, gradual, la reușită. Lipsa luminii, o oarecare exasperare și ispită, pot să conducă la ideea că ar fi necesară o grăbire a mustrării, când în realitate acestea nu fac decât să afecteze eficiența ei. Ori ea poate fi eficientă asupra conștiinței celui vinovat tocmai prin alocarea de timp.

3. Întrucât avem de-a face cu muștrarea din partea bisericii, este de datoria ei să stea în rugăciune și să aștepte roada acesteia la vremea pe care o va hotărî Hristos. De aceea, se poate ca după muștrare, acest timp de rugăciune să fie destul de îndelungat.

4. Nici o aparență de încăpățânare sau lipsă a pocăinței prezente, ca urmare a muștrării, nu ar trebui să ne împingă să apelăm imediat la excomunicare. Aceasta pentru că, astfel, (1) cele două ar acționa contrar una alteia, întrucât primei este nevoie să i se aloce suficient timp pentru a ajunge la rezultatele așteptate; pentru că (2) astfel nu ar fi ilustrate *răbdarea și îndelunga răbdare a lui Hristos față de biserică Sa și față de toți membrii ei*; pentru că (3) o astfel de acțiune nu este potrivită regulii că dragostea „nădăjduiește totul, suferă totul” etc.; și (4) pentru că orice speranță pentru restaurarea păcătoșilor prin pocăință trebuie îndreptată îndeosebi către etapele de până la pedeapsa ultimă. „Nu poate exista prea multă deliberare când vine vorba de moartea unui om.”¹²

5. Dacă persoana în cauză săvârșește noi păcate, sau alte păcate de același fel sunt adăugate celor luate

¹² Iuvenal sau Decimus Junius Juvenalis (c. 60-c. 140), Satire 6.220.

în considerare până la acel moment în ce privește mustrea, acesta este un indiciu că este necesar să se treacă la următoarea etapă în procedura de excomunicare.

G. *Poate fi excomunicat un om din cauza unor erori în ceea ce privește credința sau din cauza unor opinii greșite cu privire la lucrurile legate de credință?*

1. Situația aceasta este atât de clar și de afirmativ statuată în Scriptură (Apocalipsa 2:2, 6, 14, 15, 20; 1 Timotei 1:19-20; Tit 3:10-11 și alte pasaje), încât nu este nevoie de prea multe lămuriri. Astfel,

2. Dacă erorile respective se referă la sau sunt împotriva *adevărurilor fundamentale ale Evangheliei*, astfel încât aceia care susțin acele idei nu se mai pot „ține strâns de Cap [Hristos]” (cf. Coloseni 2:19), ci cu adevărat „rătăcesc de la credință”, nicio pretinsă utilitate a acelor persoane pentru biserică, nicio dorință de a păstra pacea în lucrurile exterioare, lucruri la care apelează frecvent oamenii care se fac vinovați de astfel de urâciuni, nu mai pot opri biserica din a înceta să mai întârzie îndepărtarea lor din părtășia bisericii, desigur, după mustrea care se cuvine. Natura răului, pericolele care rezultă din el și afectează întreaga biserică asemenea unei cangrene care invadează întreg trupul; indignarea lui Hristos exprimată împotriva unor astfel de doctrine false; [și] opoziția manifestată de astfel de oameni în ce

privește zidirea bisericii pe Stâncă, lucru față de care majoritatea acestora se opun, fac ca biserica să devină cu totul fără scuză dacă nu își împlinește datoria de excomunicare în cazul lor.

3. *Opiniile false* în lucruri mai puțin importante, care nu aduc atingere flagrantă fundamentului credinței și practicii creștine, pot fi tolerate într-o biserică. Iar în Scriptură ni se dau numeroase reguli bune în acest scop, precum în Romani 14:1-3, Filipeni 3:15-16. Cu toate acestea, în acel locaș al harului, dragostei și cumpătării, la care venim toți, cel mai bine pentru zidirea tuturor este ca toți să se adune împreună în funcție de felul cum cad de acord în ce privește aceste principii și opinii, și în special în ceea ce privește acelea care fac referire sau conduc la practici anume în închinare.

4. Însă în ce privește acele opinii asupra cărora oamenii se tot ceartă, după cum vedem că se întâmplă, producând tulburarea păcii bisericii și afectând procesul de zidire spirituală proprie, este bine ca biserica să acționeze și să îi oprească pe aceia care provoacă astfel de tulburări.

H. *Este posibil ca persoanele excomunicate dintr-o anumită biserică să fie primite la auzirea Cuvântului în acea adunare?*

1. Ele pot fi admise la oricare dintre întâlnirile de închinare, la fel cum sunt primiți păgânii și necredincioșii (1 Corinteni 14:23-24).

2. Atunci când persoanele se află sub pedeapsa excomunicării, biserica stă într-o stare de expectativă, în așteptarea întoarcerii și a restaurării lor, motiv pentru care bisericile nu trebuie să le interzică să participe la mijloacele harului în acest sens, precum predicarea Cuvântului.

I. Cât poate fi extinsă regula apostolului Pavel în ce privește persoanele îndepărtate din biserică, atunci când spune „cu un astfel de om nu trebuie nici să mâncați” (1 Corinteni 5:11), sau „însemnați-vi-l, și să n-aveți nici un fel de legături cu el, ca să-i fie rușine” (2 Tesaloniceni 3:14)?

1. A „mânca” se referă la orice fel de legături obișnuite, în lucrurile acestei vieți: „Dă-ne pâinea noastră cea de toate zilele”. A „însemna” constă fie în actul bisericii de a afirma [public] dezaprobarea și mustrarea față de acea persoană, fie în îndatorirea membrilor bisericii de a lua aminte la acea persoană, cu scopul de a nu avea legături cu ea. Prin urmare,

2. Se interzice astfel orice fel de comuniune obișnuită cu acea persoană, și care nu era necesară în situațiile anterioare. Această regulă, zic eu, interzice (1)

orice legături obișnuite, voite, nu însă pe acelea ocazionale; (2) legăturile în ce privește aspectele pământești, seculare, dar nu și pe cele spirituale, căci astfel de persoane au nevoie să fie mustrate; (3) este vorba despre astfel de legături care nu erau anterior necesare datorită angajării reciproce a oamenilor în afaceri sau lucruri similare, căci astfel de legături care sunt fundamentate pe reguli care țin de drepturile și avuțiile persoanelor nu pot fi distruse prin excomunicare¹³.

3. Aplicarea excomunicării nu conduce la permisiunea de a suspenda anumite îndatoriri care fac parte din relațiile naturale sau morale anterior stabilite între oameni. În astfel de situație sunt soții și soțiile, părinții și copiii, magistrații și cei judecați de ei, patronii și angajații lor, vecinii și rudele. Nici o îndatorire care izvorăște din sau care ține de aceste relații nu este eliminată sau slăbită în vreun fel ca urmare a excomunicării. Soții nu pot să uite de soțiile lor atunci când acestea sunt excomunicate, și nici invers. Magistrații nu pot să refuze să

¹³ autorul face aluzie aici la faptul că excomunicarea, fiind o pedeapsă spirituală, nu poate afecta dreptul persoanelor de a se folosi liber de avuțiile lor, care sunt lucruri pământești. Astfel, de exemplu, dacă proprietarul unei firme este excomunicat dintr-o biserică unde există, printre membri, și angajați ai firmei lui sau colegi de serviciu, excomunicarea lui nu presupune ca aceștia să își dea demisia sau să ceară să fie mutați la un alt departament sau alt loc de muncă datorită, în mod specific, excomunicării aceluia care le-a fost frate de credință până la momentul excomunicării [n. trad.].

judece orice persoană pe motiv că ar fi fost excomunicată, și cu atât mai puțin cei care vin să apeleze la magistrați nu pot să afirme că ei nu se supun judecății acestora sub pretextul excomunicării vreunuia dintre magistrați. Același lucru este adevărat și aplicabil tuturor celorlalte relații care sunt stabilite pe cale naturală sau prin obligații morale.

4. Scopurile acestei interdicții constau din: (1) Oferirea mărturiei privind condamnarea păcatului și dezaprobarea persoanei care este vinovată de păcat și care este excomunicată; (2) Păzirea noastră de orice fel de participare la păcatul persoanei în cauză; (3) Rușinarea de sine a persoanei, așa încât, în vreme ce stă încăpățânată în păcat și apostazie, să îi vină în minte gândul întoarcerii.

J. *Cum ar trebui să fie primite înapoi în biserică persoanele care au fost excomunicate și care se pocăiesc?*

1. În ce privește modalitatea internă de restaurare, aceste persoane trebuie primite cu toată bucuria și entuziasmul, cu (1) blândețe, pentru a le smulge din orice fel de descurajare și lipsă de mângâiere (Galateni 6:1); (2) cu compasiune și orice fel de modalități de mângâiere și alinare (2 Corinteni 2:7); (3) cu dragoste, în orice

fel poate fi demonstrată (2 Corinteni 2:8); (4) cu bucurie, pentru a ilustra dragostea lui Hristos față de păcătoșii care se pocăiesc.

2. Modalitatea externă de restaurare a unei astfel de persoane constă în (1) testarea pocăinței sale astfel încât biserica să fie mulțumită; (2) acceptul expres al bisericii în vederea reprimirii persoanei în cauză; (3) angajamentul înnoit față de legământul bisericii, prin care el sau ea este readus(ă) în trupul bisericii, în locul care îi este potrivit. Toate acestea trebuie făcute de prezbiteri înaintea bisericii, în baza autorității ce le este dată.

Orice om a ajuns în zilele noastre să condamne atitudinea novațienilor, care refuzau readmiterea păcătoșilor în bisericile lor, chiar dacă ei se pocăiseră¹⁴. Dar ceva este rău într-o astfel de atitudine, anume că ei nu mai caută recuperarea celor excomunicați prin practicarea rugăciunii, a muștrării, prin îndemnuri [la pocăință – n.trad.], cu un duh de blândețe și chibzuință, ci ei sunt pe deplin mulțumiți de faptul că s-au separat de astfel de persoane, și nu vor să mai facă nimic. Este mai

¹⁴ **Novățieni** – o sectă din secolul al 3-lea, denumită după Novatian, episcop al Romei în perioada 251-253 d.Hr. În acea vreme, mulți credincioși se dezisera de Hristos pentru a evita persecuția. Atunci când aceasta a încetat, novațienii s-au opus întoarcerii acestora în biserici, impunând o fidelitate absolută față de Hristos, în toate vremurile.

bine să nu excomunică pe nimeni decât să ducă excomunicarea până într-un astfel de punct. Dar există un soi de oameni pentru care, dacă le-a greșit cineva o singură dată, nu îi mai iartă pe vecie.

K. *Poate fi excomunicarea legitimă atunci când situația este îndoielnică și discutabilă – după cum sunt multe cazuri, în special în problemele obișnuite din relațiile reciproce dintre oameni – sau când problema analizată nu este probată suficient prin mărturii clare, iar cel acuzat neagă vinovăția?*

1. Fundamentul eficienței excomunicării, care stă alături și survine ca urmare a instituirii sale prin poruncă divină, constă în iluminarea și convingerea conștiințelor acelor care urmează să fie excomunicați. Dacă aceste persoane nu sunt atinse de un simțământ al vinovăției, după cum este cazul în circumstanțele îndoielnice, aplicarea pedepsei nu va avea forță sau eficiență.

2. Situația când există diferențe de opinie în judecata făcută de bărbații înțelepți ai bisericii cu privire la cel învinuit, trebuie să facă excepție de la aplicarea regulilor discutate aici. Nimic nu trebuie acceptat ca fiind grav decât lucrurile care sunt clare și reprobabile în baza iluminării naturale și a judecății comune a celor care se tem de Dumnezeu.

3. Dacă situația implică judecata legată de lucruri bune sau rele în vreo pretinsă hoție, tranzacții necinstite sau lucruri asemănătoare, care sunt judecate prin legile civile, biserica nu este chemată să judece astfel de situații decât prin a mijloci în astfel de dispute (1 Corinteni 6).

4. Dacă la mijloc este o chestiune legată de doctrine care nu afectează fundamente ale credinței, precum ale aceloră în care sunt păreri diferite în biserică, iar acestea se exprimă în pace și ordine, biserica nu trebuie să facă nimic în acest sens. Dar dacă oamenii ajung să se certe cu privire la opiniile lor, se ciondănesc, se luptă și distrug astfel pacea bisericii, alte reguli trebuie aplicate.

5. În cazul în care vinovăția se cere a fi demonstrată prin intermediul martorilor, este absolut necesar ca, în virtutea poruncii divine, să existe două sau trei mărturii convergente. O singură mărturie nu trebuie să fie considerată îndeajuns. Vedeți pentru aceasta Deuteronom 19:15; Numeri 35:30; Matei 18:16 etc.

REGULI PENTRU EXCOMUNICARE CE TREBUIE PRACTICATE ATUNCI CÂND VINOVĂȚIA ESTE ÎNDOIELNICĂ

În astfel de situații ar trebui respectate următoarele reguli și sfaturi:

1. Nu este permisă nicio excomunicare în situațiile disputabile sau dubioase, în care binele și răul nu se pot stabili cu ușurință într-un mod nepărtinitor, de către persoane care cunosc voia lui Dumnezeu în astfel de lucruri; ea nu trebuie acceptată nici atunci când situația face necesară existența martorilor, și nu se găsesc cel puțin doi martori în acest sens.

2. În practicarea excomunicării, trebuie evitate cu grijă orice fel de prejudecăți, părtiniri, provocări, trebuie evitată graba și precipitarea în luarea deciziilor, căci judecata este a Domnului.

3. În toate lucrurile care conduc la aplicarea excomunicării, și în mod special atunci când ea este aplicată, suntem în mod constant chemați să ne însușim, în conștiințele noastre, voia lui Hristos și să vedem cum ar proceda El în cazul respectiv, luând în considerare dragostea, harul, îndurarea și îndelunga Sa răbdare, gândindu-ne la situațiile când El a arătat bunăvoință pe vremea când S-a aflat în această lume, printre noi.

4. De asemenea, în astfel de situații se cere de la noi să ne amintim constant că și noi avem firea pământească și suntem expuși riscului căderii în ispită, iar aceasta ar trebui să înfrâneze îndrăzneala și siguranța pe care unii sunt gata să o manifeste când vine vorba să

îi judece pe alții. În toate aceste lucruri, trebuie vegheat în ce privește metodele Satanei, care caută să pervertească prin orice mijloace această poruncă spre distrugerea oamenilor, pe când ea este dată spre zidirea lor – și cât de adesea are el succes în ceea ce își propune. Iar dacă, prin neglijența vreunei biserici în a aplica această poruncă, el ajunge să reușească să o pervertească spre ruina unora, este vina acelei biserici pentru că nu au fost suficient de atenți să păzească onoarea lui Hristos în situația respectivă. De aceea,

(1) Excomunicarea practică într-un mod zgomotos, cu clopote, cărți și lumânări (după cum avem atâtea exemple în unele concilii papale) este o stricăciune orbilă și anti-creștină.

(2) Excomunicarea acelor care sunt fără vină în achitarea de orice îndatorire de ascultare creștină constituie o reprezentare incorectă a lui Hristos și a autorității Sale, persoanele care o practică făcându-se vinovate în mod deschis de păgânism.

(3) Orice excomunicare este nulă din punct de vedere evanghelic acolo unde lipsește un spirit evanghelic în aceia prin care ea este practică, sau unde este prezentă o atitudine anti-evanghelică în administrarea ei.

(4) Este suficient de clar că, după toate luptele și disputele care au avut loc în lume cu privire la această excomunicare, după toată gălăgia creată de ele, după toate abuzurile oribile făcute în administrarea ei, după toată distrugerea ordinii și a regulilor din biserici atunci când aplicarea ei s-a făcut într-un mod corupt, după toată opoziția de prisos care s-a ridicat împotriva excomunicării – trebuie spus că nu este nimic în ea, nu este nimic necesar în administrarea ei care să privească interesele pământești ale oamenilor, și nu este nimic prea neînsemnat pe care creștinii sinceri să nu îl poată face spre gloria lui Hristos și spre zidirea lor sufletească.

Numai căile obscure ale păcatului au putut să aducă această poruncă într-o astfel de stare încât excomunicarea să fie de neînțeles din perspectiva înțelepciunii spirituale, impracticabilă în privința ascultării credinței, și care să aducă ruina oricărei ordini și discipline evanghelice.

MAGNA GRATIA

Noi vestim Evanghelia harului

Asociația MAGNA GRATIA este o organizație non-profit care își concentrează eforturile pe proclamarea Evangheliei prin literatură consecventă doctrinar, prin evanghelizare și echiparea bisericilor evanghelice de limba română.

Dacă ai fost binecuvântat citind această carte, poți ajuta la binecuvântarea altui credincios, prin unul sau mai multe lucruri, după cum urmează:

1) Dă mai departe această carte! “Fără plată ați primit, fără plată să dați”.

2) Vizitează paginile noastre de internet la magnagratia.org și află mai mult despre lucrarea noastră, și citește GRATUIT cele peste 200 de cărți ale unora dintre cei mai buni autori creștini din istorie.

3) Rămâi conectat la noutățile MAGNA GRATIA prin a vizita pagina noastră de Facebook la www.facebook.com/MagnaGratia-Romania și prin a te abona pe website, așa încât să fii anunțat când publicăm noi resurse.

4) Spune și altora despre lucrarea noastră.

5) Roagă-te pentru noi.

6) Donează și ajută-ne să mergem mai departe cu această lucrare. Donațiile se pot face online, www.magnagratia.org/dona-tii.html

Pentru orice alte informații, scrie-ne la contact@magnagratia.org.
Mulțumim!